

Družinski tednik

Številka 15
Leto VII
Posamezna številka po 2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393.

Ljubljana, 18. aprila 1935

Naročnina za četrlet 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Vstajenje

Kakor vsako leto v tem času se je zemlja ogrnila v zelenje, pogrnalo je listje in vzbrstelo cvelje. Pred veliko nočjo smo.

In kakor je pomlad napovedovala novega življenja v narodi, prav tako je tudi velika noč, dan Kristusovega vstajenja, simbol novega življenja, novih upov in nove vere v boljšo bodočnost.

V današnjih hudih časih, ki terjajo od vsakega posameznika najboljše sile v boju za obstanek, mora biti ta dan toliko bolj simbol novega življenja in novih, boljših razgledov v bodočnost. Zakaj le premnogo jih je, ki so si v življenjski borbi potrti orožje, spraskali roke in ranili sree in izgubili nado in vero v boljše življenje.

Kolikokrat sem zadnje čase govoril z ljudmi, ki jih je teža njihovega bremena pritisnila k tlom. Ene so pritisnile kriza in kupčijski neuspehi, drugi so odnehali zaradi gnočnih težav v zasebnem, družinskem življenju, tretji, ki so se stopili na pot resnega in težkega življenja, ki so šele dobro prišli iz šol in so se hoteli spustiti v boj za obstanek, pa niso našli, s komer bi se borili: niso mogli dobiti dela ne službe.

Da ne govorimo o moralnih krizah in polomih, ki o njih tolikokrat beremo v časnikih, o samomorih, ločitvah itd.

Zivljenjski boj je težak in zahteva krepke ljudi. Zato je neizmerna škoda, da je med nami mnogo več takšnih, ki svojim bližnjim jemljejo vero, kakor tistih, ki jim jo dajejo. Tako se navadno dogaja, da se okoli osamljenega človeka, ki omahuje in klone pod udarci usode, tako radi zgrinjajo ljudje, ki mu jemljejo še tisto malo vere in mu že tako dovolj črno življenjske slike še temneje.

U usoda je v človekovih rokah, vsakdo je sam svoje sreče kovač. Človek je, kakor smo na tem mestu že tolikokrat zapisali, obsojen, da se sme zanašati v prvi vrsti nase in na nikogar drugega; pomagati si mora sam, kakor ve in zna.

Govoril sem ondan z neko gospodino. Pripovedovala mi je, kako se je po nekem velikem razočaranju — najbrže je šlo za nesrečno ljubezen — čutila silno osamljeno, nesrečno in potirto. V svojo srečo je pa takrat dobila v roko knjige znanega ameriškega pisatelja Orisona S. Mardena. Njegovi bodrilni članki, polni življenjske resnice, so ji spet vrnili vero vase, vero v življenje, vero v bodočnost. V teh knjigah je brala, da trdna volja gore prestavlja in da je človeku s trdno voljo odprta pot v lepše življenje.

Ljudje so izgubili vero v bodočnost samo zato, ker so izgubili vero vase. In med tem ko to opažamo dan za dnem v mestih in na deželi, po pisarnah, trgovinah in delavnicah — med tem si skromni, marljivi in varčni delavci iz Kranja, ki imajo vero vase in v svojo družino, grade svoje hišice. Če je kje na mestu beseda o trdni volji in vztrajnosti, jo smemo rabiti pri teh ljudeh, ki so z željno energijo ustvarili čudeže in katerih trdna volja bi mogla biti marsikateremu študentu, trgovcu in uradniku svetel zgled.

Velika noč je simbolna slika novega in boljšega življenja. In ker je življenje hud boj in zahteva trdne ljudi, ki verujejo vase in v svojo družino, bi moral biti tudi ta dan v življenju premnogih mejnik nove energije na poti k novim idealom.

Zato naj tisti, ki jih je dostej življenje toplo, ki so se razočarali in krvavili v boju za obstanek, krenejo na novo pot in naj verujejo vase — zakaj le vera jih bo rešila.

Z vero vase, z novimi ideali in s trdno voljo bodo mogli kljubovati viharjem usode, njihovo življenje bo pa šele takrat dobilo pravi zmisel. In njihovi duši bo toplo pod žarki sončnega solnca.

Hugo Kern

Prishenost

»Konja! Kdo ima konja? Kraljestvo dan za konja!« zavpije igralec, ki igra v gledališču kralja Riharda III. Nekaj salijev na galeriji se zasmeje: »Ali se ne bi zadovoljili z oslom?« »Zakaj ne?« odgovori brez pomiselnosti igralec. »Kar izvolite se potruditi a oderit«

Ljubljana, v aprilu

Pogosto moram potovati, pogosto grem v vagončke klopi in fotelje, pogosto spim namestu v postelji v vagonu; kaj hočem! Potujem po naših mestih, opazujem ljudi in šege in navade, vidim vse mogoče stvari, pa tudi mnogo lepih žensk.

Mogoče mi bo kdo zameril, a vzlic temu iskreno priznam: vesel sem, kadar vidim lepe in vesele ženske, vesel sem, kadar vidim okusno oblečeno damo, posebno sem pa vesel, če srečam pametno in pošlono žensko.

Dosti sem jih videl, a le malo na železnici. Lepe, elegantne, pametne in prikupne ženske se namreč po navadi vozijo v tretjem razredu — jaz pa v prvem. In tako mi pač nihče ne more zavidati teh voženj; zakaj vozim se po navadi ponoči, ko se dan zazaava, suo pa že v Beogradu.

Koj na drugi strani ceste nasproti postaje uradujejo snažilci čevljev. Kadar grem mimo njih, obupno potrkuje s kralčami ob podnožnike, na katerih snažijo čevlje.

— Izvolite gospodine, da obrisem pipele, zavpije eden izmed njih.

— Izvolite kod mene, samo jedau dinar!

In ker sem še malo zaspan, si pomnmem oči in skoraj mehanično položim nogo na pručico. Dinar sem, dinar tja, si mislim, že zaradi snage in lepe navade je prav, da se oledim, zakaj v Beogradu ljudje pazijo na čevlje — napolned en dinar tudi ni premoženje. Zraven tega lahko še izrabim čas in berem liste.

Kmalu nato udari moj snažilec s kralčo ob podnožnik. Avtomatski položim drugo nogo nanj. Ko vnovič potrka, že vem, da je zdaj on na vrsti, namreč zastran plačila.

BEOGRAD, kakor sem ga jaz videl

— Koliko sem dolžan?
— Tri dinarje!
— Saj sva se vendar dogovorila za en dinar?!

— Da, za osnaženje prahu s čevljev, mi odgovori, jaz sem vam pa čevlje prav lepo odrgnil, da so ko novi — in to je med brati vredno tri dinarje.

— Dabome da vredi! potrdi celo njegov konkurent.

Kaj hočem! Plačati moram.

Potem odidem v Moskvo. Kajpada v kavarni »Moskva«, ne v ono pravo. Na belo kavo s slagom. Tam se običajno sestane s tem ali onim znan-

vore »pisl tajč in »pisl francuzič, tam se sestajajo bivši in bodoči politiki, potniki in časnikarji, skratka vse dobro in vse zlo.

V »Moskvi« razpravljajo in debatirajo o vsem mogočem, pijo belo, turško, pa tudi mineralno vodo, če ni drugače. Beograjčani ljubijo masne dobrote, zato imajo prav čedne trebuške in slabo prebavo. Ni se jim tedaj čuditi, če so pravi izbirneži in specialisti pri izbiri mineralnih vod.

V »Moskvi« zadnje čase mnogo govore o volitvah. Skoraj bi rekel, da drugega zadnje čase donata sploh ne govore.

— Kdaj si pa ti, bre, prišel? slišim zraven sebe.

— Davi.

— Da nisi slučajno zato prišel, da se »vežeš«?

— Če naj ti po pravici poveam — prav zato.

— In? ...

— Nu, vezal sem se ...

— Dosti sreče!

»Vezati se«, pomeni pristopiti kol volilni kandidat k tej ali oni listi.

In tako se vam ljudje v Beogradu vežejo ...

Se drug posrečen volilni izraz sem ujel. Ali ste že slišali besedo »nudisti«?

Nudisti so drugače ljudje, ki se zavzemajo za nagolo. V drugih državah, zlasti na Nemškem in v Ameriki, se je ta stvar po vojni zelo razpasla, v Beogradu pa šele prav zadnje čase. Samo s to razliko, da je v Beogradu vsak tisti »nudist«, ki se je prišel ... ponujati (»nuditi«). Za kandidata namreč.

»Nudisti« se rekrutirajo iz vseh slojev naroda, iz vseh ver in iz vseh krajev. Srečal sem jih celo iz Slovenije.

Videli so znanci tudi mene v črni obleki in v »Moskvi«. Ali sem jaz kriv, da so tudi mene imeli — za nudista? Komaj, komaj sem jim ovrgel to domnevo.

Beograd je velik in raste od dne do dne. Zato ni čudo, da je poln gradbenih nasprotij. Iz majhne in ozke ulice prideš na veliki in široki bulvar, poln novih in modernih stavb. Ulice so polne ljudi, tramvaj, avtobusi in taksiji drve neprestano v vseh smereh, prodajalci časnikov se obupno deró na slehernem vogalu:

— »Vreme! Novo »Vreme! Interesantno »Vreme! »Vre-meeeee!

— »Politika! »Vreme! »Pravda-at!

— »Pravda! Nova »Pravda! Važna »Pravda! Današnja »Pravda! »Prav-daaaa!

V ljudskih kuhinjah in kavarnah, popolnoma drugačnih kakor pri nas, posedajo ljudje od vsepovsod in iz vseh slojev, pijejo kavo ali jedo čevapčice in razpravljajo o politiki. Na tisoče kombinacij rešitaj, na tisoče možnosti, na tisoče prognoz in zaupnih novic, po večini plod bujne domišljije. A kaj hočete: prijetno je tako sedeti in razpravljati pri črni kavi ali dehtečnem raznjuču.

Takrat slišim, kako je natakar naročil v točilnici »luto rakijoz za čika Stevana, černo grenkot za gospoda Milančeta, dvajset čevapčic in čito.

Črno kavo pije samo turško. Eni hočejo bolj sladko, potem se imenuje »sladjar, drugi spet »gorkot, to je po naše grenko, z malo sladkorja ali celo brez njega. Natakarji že dobro vedo, za kakšno kavo je kdo. Čika Milančeta na primer je za »gorkot« in kadar naroči turško, že vedo, da mora biti grenka.

Čevapčice se kajpada spodobijo zaliti z »brizgancem« ali pa s »čokanjčimcem« (šilcem) rakije. Rakija »mekar« je tista, ki ni posebno huda. Naslednja stopnja je »ljuta«, nato »sklekovavca« in »stomak-ljica«: vsa čast ji. Ko jo človek zvrno, se kar strese in ne samo toplo, vroče mu postane od nje.

Pravi Beograjčani trde, da je njih najmanj v Beogradu. Ali to drži ali ne, je težko ugotoviti. Drži le to, da so se v Beogradu zbrali ljudje z vseh vetrov. Mnogo velikih tujih tvrdk ima tam svoje podružnice, zato ni čudno, da srečate toliko Nemcev, Avstrijcev, Madžarov in Rusov, le-teh še največ. Ljudje so mi pravili, da je samo v Beogradu v državni službi več ko 8000 Rusov. Pravi Beograjčani, Srbijanci, jih ne marajo preveč, zato so jim pa toliko dražje Rusije s svojimi našminkanimi obrazki, sanjavinimi očmi, bliskajočimi se izpod gostih trepalnic, in ki so jim iz finih ustec vale gosti oblaki tobačnega dima.

Tudi mnogo Hrvatov in Slovencev je v Beogradu, da ne omenim priseljencev iz Like, Dalmacije, Južne Srbije itd., ki so se preselili v prestolnico in rinejo skozi življenje, kakor pač vedo in znajo.

Kakor vsako veliko mesto kaže tudi Beograd hkratu sliko neizmernega bogastva in skrajne bede. Poleg elegantne limuzine »Rolls-Royce« boste videli razcapanega koza, poleg »Moskve« ali v bližini katerega nočnega lokala in varieteja »Ruski Jarc« boste srečali siromašnega snažilca čevljev, ali pa Arnavta z belo okroglo čepico in žago na ramenih.

Se nadaljuje na 2. str.

Se nadaljuje na 8. str.

Perka Pavla Behmen

cem. Pijem kavo, kadim cigareto in gledam skozi okno, kako ljudje počasi mimo hodijo. Nekaterim se pa bolj mudi; to so tisti, ki gredo v službo.

»Moskva« vam stoji na Terazijah, sredi Beograda. Tam se sestajajo vsi in vse. Tam se dobre gospodije in gosposodiče, tam vidite elegantne kavalarje, tam vidite poslovne ljudi, ki go-

Med delavci slovenskega Manchestra

Textilni delavci v Kranju si grade lične hišice. — Lep zgled delavske agilnosti in dobrohotne naklonjenosti njihovega direktorja

Kranj, aprila

Vsako izmed nas je vesel, če ima kaj svojega, posebno še, če ima svoj dom. Laže se človek preloče skozi življenje, laže preboli udarce usode, laže gleda v svojo in svoje družine bodočnost.

Če to drži pri državnem in zasebnem uradniku, koliko bolj mora pri malem človeku, pri delavcu. Ako ima hišo, mu je bodočnost dosti mirnejša in vedrejša in dosti manj ga skrbi, kaj bo z njegovimi otroki.

Toda pot do hišice je težka in s trnjem posuta. To je pot, po kateri lahko hodijo med delavci samo trdni, vztrajni in varčni, takšni, ki si odtrgajo od ust, in ki so pripravljene dosti prestati za svojo družinico. To so svelli zagnepji, možje, ki se zavedajo odgovornosti družinskega očeta, možje, ki vedo, da so sami svoje sreče kovači.

Razmere so danes težavne, le malo je delavcev s čvrsto voljo in trdnim značajem, malo je danes hišic, ki bi jih bila zgradila delavska roka. In ker jih je malo, sem ravno zato hotel nekoliko izpregovoriti o njih.

Prehodil sem dosti naših krajev, videl velike industrije in govoril z de-

lavit. Toda šele tedaj, ko sem se oglašil v našem slovenskem Manchestru-Kranju, šele tedaj sem videl hišice in hiše, ki so jih zgradile delavceve varnosti, delavnosti in skrb za družino — hiše, ki jim jih je pomagala postaviti njihova tovarna.

In še nekaj. Prvič v življenju sem slišal, da je delavcem pomagala njihova tovarna, da jim je posodila denar, v času ko denarja nikjer niste mogli dobiti, in da jim je ta denar posodila brez obresti. In ker je vse to tako nenavadno, ker delavci običajno ne grade hiš, vsaj pri nas ne in zase ne, ker tovarne običajno ne pomagajo delavcem, temveč jih samo jemljejo v službo ali pa odpašajo, in ker denarja danes nikjer ni moči dobiti brez obresti — zaradi vsega tega se mi je zdelo vredno, in še kako, da se malo približe seznanim s temi nevsakdanjim dogodkom.

Govoril sem z ljudmi in poslušal, kaj pripovedujejo. V službi so pri »Jugočeški«, tekstilni tovarni v Kranju. Pošteno ji služijo in videti so zadovoljni z njo; posebno so pa hvaležni njenemu direktorju g. Horwitzu zaradi tolikih dobrot, ki jim jim je storil.

Govoril sem z več izmed njih, z vsakomer posebej. S težavo so si sezidali in si še zidajo hiše in hišice, dolgo so garali in nalagali dinar k dinarju, dokler niso dosegli svojega cilja. In če so ga dosegli, se morajo zavreli pred vsem svojem generalnemu ravnatelju. Res da je strog, a tudi pravičen: ker je sam izredno delaven, zahteva tudi od delavcev, da pljunejo v roke. Kadar je treba pomagati, pa zato tudi pomaga. Ne vsakomur, človek mora biti pomoči vreden; če gre za marljivega in varčnega delavca in za pametno in pošteno stvar, direktor »Jugočeške« rad posluša svojega delavca in mu pomaga, kakor ve in zna.

Govoril sem s ključavničarjem »Jugočeške«. V tovarni je že pet let, ima ženo in štiri otroke. Govoril mi je o želji, da bi sebi in svoji družini napravil streho nad glavo, da bi si zgradil hišico.

Šele pred kratkim je začel zidati. V začetku je šlo silno težko. Tedaj je pa stopil k šefu, mu obrazložil svoj načrt in svoje razmere in dobil brezobrestno denar na svojo plačo. Ko ga bo izplačal, bo pa dobil novo posojilo.

Se nadaljuje na 2. str.

Se nadaljuje na 8. str.

Srečne in vesele velikonočne praznike želila cenj. naročnikom, inserentom in bralcem
uredništvo in uprava

Med delavci slovenskega Manchestra

(Nadaljevanje s 1. strani)

— Vidite, mi je rekel, takšen je naš direktor. Kadar gre za pametno in koristno reč, ki je vredna pomoči, vam pomaga. Za lumparije pa ni. Dober človek je, lahko mi verjamete. Tudi cement smo dobili ceneje.

Govoril sem z Ivanom Erjavcem. On in njegova žena delata v tovarni, trudi se in varčuje. Tudi onadva bi rada imela hišico. Lastno hišico. Ko sta si jo končno postavila, jima je zmanjkalo za mizarška in steklarška dela. Potrebovala sta samo tri tisoč dinarjev. Ni mnogo, pa spet je, posebno v današnjih časih — mnogo zlagali za tistega, kdor nima. Nista vedela, kako bi prišla do denarja. Šla sta k direktorju in on jima je pomagal. Dal jima je na plačo brezobrestno posojilo, in zdaj ga po malem vračata.

In hvaležna sta mu. Prav dobro za razumem. Prijatelj si v stiski redki, že redkejši so pa direktorji in tovarne, ki svojim delavcem v stiski pomagajo.

Frane Banič je pri »Jugočeški« mizar. Njegova povest je kratka. Hotel si je postaviti hišo in postavil si jo je. Toda moral si je zato izposoditi.

Tedaj se mu je pa pripetila nesreča. Soseda, ki mu je dala denar, je neke noči pogorela. Zdjaj je bila sama v stiski in seveda se je obrnila najprej do Baniča.

In spet je pomagala »Jugočeška«. In spet je bil direktor »Jugočeške« tisti najbližnji, ki je mogel in hotel pomagati v nesreči.

Kratka povest, ki jo bo razumel le tisti, kdor je bil kdaj sam v stiski in se je obračal do prijateljev po pomoč.

Alfonz Kovačič je delavec v skladišču »Jugočeške«. Ze deset let je tam, skoraj od ustanovitve. Ze deset let delata on in žena, deset let spravljata dinar k dinarju za svojo hišico.

Lansko jesen je začel zidati. Ko je bila hiša pod streho, je pa zmanjkalo denarja. Šel je k šefu g. Horwitzu in ga prosil za pomoč. In direktor mu je pomagal.

G. Kovačič mi je sam o tem pripovedoval in ni mogel prehaliti svojega vrhovnega gospodarja. Lepo se mi je zdelo, ko sem to poslušal, zraven pa novo — kakor so mi bili novi vsi ti razgovori, o katerih tu pišem; zakaj se nikoli poprej nisem slišal tako lepih in toplih besed o direktorjih... iz ust njihovih delavcev

Stefan Galiot je delavec v skladišču. Sicer se nima svoje hiše, vendar jo začne zidati že prihodnji mesec.

Galiot je že 11 let pri »Jugočeški«, deset let pa skrbno varčuje in spravljaja denar, da bo nekega dne imel dom za stare dni. In če pomislim, da ima šest otrok (trije med njimi so še nepreskrbljeni), je pač treba priznati, da si je moral zelo pritrgovati in da je vreden pomoči kakor le kdo.

Tudi njemu je »Jugočeška« pomagala. Hiše sicer še nima, a ko jo bo sezidal, bo nanjo ponosen in hvaležen svojemu podjetju, kakor mu je že danes.

G. Auprech, vratar pri »Jugočeški«, si je takisto sezidal hišo. O tem mi je pripovedoval:

— Nameščen sem že 11 let pri »Jugočeški«, ves čas kot vratar. Če sem kdajkoli imel kakšno prošnjo na našega šefa, gospoda ravnatelja Horwitzu, in če je bila prošnja upravičena, mi jo je vselej izpolnil. Zakaj naš ravnatelj je pristopen za vse, kar je tehtno in pametno, in pomaga svoje mu uslužbenstvu, če gre za res potrebno in koristne reči, bodisi pri uradnih, bodisi pri delavcih ali njihovih družinah. O tem sem se imel priložnost ponovno prepričati, ko je moja žena hotela zidati

Ze dolgo sem mislil na to, da bi zidal za svojo družino. S prihranki sva spravila toliko skupaj, da je prišla hiša v strojem stanju pod streho — dalje pa ni šlo. Denarnih sredstev je bilo konec. Nisem vedel, kaj bi. Ali naj končam ali pa prodam? Prodaj na hišo, ki ji manjka tako rekoč le še poslednji omet? Gotovo veste, kaj se to pravi.

Tu se je naš gospod direktor spet pokazal dobronaka. Dal nama je brezobrestno posojilo in z njim sva si z ženo popolnoma uredila še vsa poslednja dela in tako se je izpolnil moj in moje žene dolgoletni sen: dobila sva hišo. Denar vračam iz plače. Toda jaz nisem edini, ki se lahko pohvalim, da mi je naš ravnatelj pomagal v stiski. Še dosti drugih v

Skrivnostni otoki vstajajo iz oceana

Pri Siciliji je na lepem vstal iz morja majhen otok, in kdo je prvi zasadil zastavo nanj? Angleži! — Kako so otok Pitcairn v Pacifiku zasedli puntarski mornarji in si na njem ustvarili nov dom

(do) Človeška domišljija je zmerom rada sanjala o prečudnih otokih, ki iznenada vstajajo iz valov, da se nekega dne spet prav tako iznenada izgube, sanjala o njih žarobnem rastlinstvu in živalstvu, pa o ljudih, ki jih je usoda kaznovala za Bog ve kateri greh.

To, kar vam mislimo zdaj povedati, pa ni domišljija, temveč se je resnično dogodilo. Naslednji primeri so zajamčeno resnični, saj so jih opazovali in popisali neoporečni znanstveniki in zgodovinarji.

Takšna je na primer zadeva z otokom Ferdinandom blizu južnega obrežja Sicilije. V tistih krajih je meseca julija 1831. torej pred dobrimi sto leti, divjala nekega dne strahovita nevmeta, kakršne ljudje niso pomnili; razjarjeni valovi so se dvigali v nezasišane višave. K temu je prišel še podmorski potres, in glej: čisto na lepem je iz morskih valov vstal neznan vrh z vsemi značilnostmi siciljskih ognjenikov. Šele proti večeru so se razjarjeni valovi nekoliko pomirili. Noč je potekla v miru in nebo je bilo jasno kakor le kdaj.

Ko se je zavaljal novi dan, so začuden Sicilčani opazili, da je ognjeniška gora, ki se je bila prej dan tako na lepem porodila, med tem lepo sedla na pravi pravcati otok...

Toda s tem še ni bilo konec začudenju siciljskega prebivalstva. Nekaj dni nato se je na novo rojeni otok namreč zgrbil in glej: našla je še druga gora, popolnoma slična prvi. Novi otok z dvema ognjenikoma so takrat krstili na ime Ferdinandeo.

Ni dolgo trajalo, ko je zgodovina tega otoka obogatela za nov, prav tako nepričakovan kakor razumljiv dogodek: Anglija je tamkaj razobesila svojo zastavo, hoteč si zagotoviti na otoku dragoceno oporišče za britansko bro-

je izginil v valovih. Zato si je pa Bogislavov otok dvajset let nato lahko čestital: dobil je brata, ki so ga Rusi krstili na ime Novi Bogislav.

A tudi novorojenčku ni bilo usojeno dolgo življenje. Leta 1907 je izginil nekega dne po strahovitem viharju. Tisto jutro so ljudje slišali, kako je začel Novi Bogislav renčati in bobneli in postal je čedalje bolj razdražen; tla so se tresla, veliki kamni so bruhali iz zemlje in leteli na vse strani, za njimi pa celi stebri prsti.

Dan nato od vsega otoka ni ostalo drugega kakor par kletci, ki so se ohranile še do današnjega dne. Zanemivo je, da vlada na teh skalah poleti in pozimi ista toplota okoli 20° C — pač posledica ognjeniških tal.

Kaj naj pa rečemo o otoku Tristanu de Cunha, ki ga je odkril leta 1506 znameniti portugalski pomorščak, po katerem ima zdaj otok ime? Ta otok leži v Južnem Atlantiku, in sicer med Afriko in Južno Ameriko ter sestoji v glavnem iz ognjeniških gora.

Po odkritju je otok Tristan de Cunha že dvakrat izginil. Leta 1816 je prišel v angleško last; nekako od takrat stanuje na njem več družin, potomec krvosramne zveze dveh parov, ki sta se edina rešila pri potopu neke ladje. Današnji dan šteje ta otok 165 duš; za noben denar ga nečje zapustiti, v zvezi dokaj resni nevarnosti, da se bo otok nekega dne vnovič pogreznil v morje.

Manj žalostna, a nič manj razgibana ni zgodovina otoka Pitcairna v Tihem oceanu, osem dni vožnje oddaljenega od Nove Zelandije proti Panami.

Otok so odkrili leta 1767, toda do 23. januarja 1790 ni nihče prebival na njem. Tega dne ga je pa zavzela majhna in dokaj pisana skupina 11 belcev, 6 Kanakov (prebivalcev Srednjih otokov v Južnem morju) in 11 otročank z Melanezijskih otokov. Ta mala skupina, bogato založena z živežem, obleko in vsakovrstnim orodjem, se je torej nastanila na otoku. Ladja, s katero so bili pripeljali, »Bounty« po imenu, je ostala še nekaj dni zasidrana pred otokom, nato so jo pa neke noči zažgali.

Ti dogodki so imeli svoj prolog. Enajstotica belcev je nekoč spadala k moštvu ladje »Bounty«, ki je pod poveljstvom angleškega stotnika Bligha odplula 27. decembra 1787 iz Spilheada v Indijo po žito. Na debelem morju se je pa posadka uprla, ker je kapitan presirovo z njo ravnal, in se je polastila ladje. Kapitana Bligha in osem mornarjev, ki so mu ostali zvesti, so uporniki izkrcali v čoln, jim dali nekaj pitne vode in malo hrane, nato so jih pa prepustili usodi. (Mimo grede: čeprav je bil čoln prenatrpan z ljudmi in živežem, se je Blighu posrečila prava mojstrovina, da je vse svoje ljudi po 42 dneh vožnje spravil 5800 km daleč na Javo srečno na varno.)

Uporniki so pa odpluli na ladji »Bounty« proti Tahitiju. Tamkaj se je 14 puntarjev za stalno naselilo in se skrilo med domačinov, njihov vodja, Christian Fletcher in deset njegovih tovarišev so pa mislili, da je bolje, če se zatečejo na varnejši kraj, da jih ne dobe Angleži.

Dobra roba se hvali sama, zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama!

Ljubezen o veliki noči

O veliki noči 1925

V noč so zablesteli kresovi na vseh vrhovih. Kakor majhne zvezdice čepa na parobkih in mežikajo v temo. Njihov svit se dviga nad vrhove in pluje luni nasproti. Vuzema noč je; na vseh vrhovih goré kresovi... Dolgo vas že nisem videl, svetli kresovi, kako pnete svoje plamene v pomladno noč in poljubljate s svojim svitom cvetove belih črešenj. Ljubica, zdelo se mi je, da sem te objel in zdelo se mi je, da so tvoje oči zablestele...

Toda bil je to pel veter, ki me je pobožal in kresovi, ki so žareli. Mislil sem na tvoje oči, ljubica. Zmerom so kakor s solzami zalite. Nečje sem ti že pravil o tem, pa mi nisi verjela. Ti jih ne vidiš; mogoče so solzne samo, kadar si vsa moja. Zal mi je, ljubica, da nisi pri meni. Dvignil bi te v naročje in bi pil solze iz tvojih oči. — In če bi jih ne mogel izpiti, bi vedel, da si moja za vekomaj.

bolj, ker so bili nekaterim otočankam njihovi poltni sorodniki ljubi od belcev. In prišlo je, do česar je moralo priti: otočani in otočanke so se uprli in neke noči pobili šest belcev, tistih, ki so bili na glasu posebno neusmiljenih tiranov. Kmalu nato je prišlo do novih preprirov in takrat so dva belea ubili njihovi lastni ljudje. Eden izmed belcev je pa umrl za boleznijo.

Vse to podrobno popisuje dnevnik, ki ga je napisal eden izmed belcev, Young po imenu.

Leta 1810 je dobila angleška admiraliteta poročilo iz Ria de Janeiro o odkritju kapitana ameriške ladje »Topaz«. Ta ladja je pristala pri otoku Pitcairnu in kapitan je imel priložnost govoriti s poslednjim še živečim upornikom ladje »Bounty«, častitljivim in pobožnim starecem; mož mu je pripovedoval zgodbo, ki smo jo pravkar zapisali. V tisti dobi je štel otok že 22 parov; z otroki vred je bilo na njem 66 ljudi.

Angleške oblasti so starcu prizanesle kazni, ki bi mu bila šla zaradi upora na ladji. Še več, ko je nekaj let nato umrl, so mu kot kolonizatorju otoka postavili lep spomenik iz rožnatega marmorja; ta spomenik ga sicer ne proslavlja kot upornika, zato pa kot patrijarhalskega kmetovalca.

(»Dagens Nyheter«, Stockholm)

Sanje časih drže...

Neka mati je videla v sanjah številko letala, ki ga je pilotiral njen dolgo pogrešani sin... in tako našla izgubljenega otroka

(kl) Praga, aprila.

V Pragi prebiva rodbina S. Oče je imovit sadni trgovec, hči se mu je pa pred leti poročila z nekim švedskim tovarnarjem radjskih aparatov. Sin je zmerom sanjal o prigradah in tujih deželah, ter je le s težavo dokončal srednjo šolo. Zato ni bil kaj posebno navdušen, ko mu je oče dodelil mesto prodajalca v svoji cvetoči trgovini.

Mladj mož se s tem treznim poklicem ni mogel prav sprizniti. Dva meseca se je štil, potlej ga pa ni več vzdržalo in je skrivaj zapustil očetovo hišo.

Roditelja sta bila vsa obupana. Preiskava ni mogla najti nikakega sledu za izgubljenim sinom. Ni ga bilo od nikoder in nihče ni vedel, kje je in ali sploh še živi.

Tako je minilo šest let. Oče je že obupal, da bi še kdaj videl svojega sina, toda mati je neprestano mislila nanj.

Pred kratkim se je pa zgodilo, da je mati v sanjah zagledala sina, a ne več kot nedoraslega fanta, temveč kot zrelega moža. Sedel je v letalu in ga zaman skušal vzravhati. Aparat se je prevrnil in strmoglavil v globino...

Z glasnim krikom se je mati prebudila. Njene sanje so bile tako žive, da si je zapomnila celo številko in znak letala iz sanj.

Vsa v grozi je stekla k svojemu možu in mu povedala o prečudnih sanjah. Sadni trgovec jim ni pripisoval nikakega pomena. Le kot čudno dogodivščino jih je povedal nekaterim znancem. Tedaj mu je nekdo svetloval, naj skuša za vsak slučaj vsaj dognati, ali je sploh kje na svetu letalo s takšno številko.

Preiskava je bila zelo težka in dolgo trajala. Oče se je obrnil do vseh mogočih mednarodnih letalskih organizacij. In glej, naposled se je pokazalo, da res obstoji takšno letalo in

da ga ima neka filmska družba v Hollywoodu.

Tedaj se je sadni trgovec pismeno obrnil do te družbe in vprašal, ali ne poznajo nemara nekega Pavla S. Družba je brez odloga odgovorila, da Pavla S. prav dobro pozna; pri njej je namreč za letalca in dostikrat sodeluje pri filmanju letalskih prizorov.

Vsa srečna roditelja sta zdaj pisala svojemu sinu in mu povedala o prečudnih sanjah, ki se jima zde danes pravi prst božji; zakaj brez njih pač še ne bi bila našla svojega sina.

Mladj mož jima je odgovoril, da ga je preveč mikalo v tujino in da se ni hotel poprej oglašiti, dokler ne bi uspel. Obenem je tudi potrdil, da je prav ob tisti uri, ko je njegova mati sanjala o letalski nesreči, predvajal za neki film padeč letala in da je le malo manjkalo, pa bi bil prišel ob življenje.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlobika srajce, ovrtnike, zapustnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

Dragocene ribe

(di) London, aprila

Ko je bil angleški minister Eden v Moskvi v gosteh pri Litvinovu, ruskem komisarju za zunanje zadeve, mu je domačin dobro postregel. Dal mu je s posebnim letalom prinesli iz Astrahana pošiljko kaspjskih sterletov — te ribe so namreč posebno okusne, če pridejo iz Kaspijskega jezera.

Litvinov je svojemu gostu še posebej podčrtal to pozornost in mu pojasnil, zaradi obilice motornih čolnov, ki plovejo po reki.

»Kaj si nasula danes v solze svojih oči, Ingeborg?«

»Cvetove, dragi!«
 Skuštrala si mi lase s svojo blede roko in se nasmehuila.

Splezala si kakor veverica v črešnjev vrh in zdaj božaš cvetove. »Pridi, dragi, pa ti povem pravilico o belem cvetu, pokažem ti nežno čebelico, ki srka med iz njega.«

»Pri tebi sem, ljubica!«
 »Glej, dragi, nad nama je sinje mlado nebo, pod nama brsti trava in cvetovo marjetlice, midva sva pa v cvetju, sama, s pomladjo in sladkim vonjem opojena.«
 »Stejva cvetove, dragi!«
 »Stejva!«
 »Koliko si jih naštel?«
 »Ne vem; vse je belo...«
 »Steješ, dragi?«
 »Stejem!«

Kresovi že ugašajo, ljubica — in truden sem in sanj sem željan... Vem, da zreš to uro v zvezdnato nebo in misliš name.

Na veliki ponedeljek 1925

Solnce lije svojo gorko luč, zrak dehti in cvetovje me omamlja. Objel bi vse te rodne gorice, te bele cerkvice na vrhovih, zelenečo ozimino in vasice v dnikah...

Veter se igra s cvetočimi črešnjevimi vejami.
 »Ingeborg« sem zašepetal in svet mi je padel na ramo.

Tebi sem, ljubica, izbral to lepo ime.
 Hvala Ti, Ingeborg, da si mi položila cvet na ramo...

Prišla si, z vetrom si prišla, Ingeborg. Zahvaljena!

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

»SLAVIJA« V LJUBLJANI
 Gosposka ulica št. 12
 Telef. 21-76, 22-76

PODRUŽNICE: BEOGRAD / ZAGREB / SARAJEVO / OSIJEK / NOVI SAD / SPLIT

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Zasluzek gospe Rooseveltove

(dt) Washington, aprila

Zena predsednika Roosevelta je lani več zaslužila kakor njen mož. Franklin Roosevelt zasluži namreč kot predsednik USA 75.000 dolarjev na leto (dobre 3 milijone Din), njegova žena si je pa lani z 92 govori po radiu zaslužila več ko 100.000 dolarjev.

Za letos si obeta še lepši zaslužek: dobila bo namreč za vsak govor 9000 dolarjev. Dostaj je že trikrat govorila. Če pojde tako dalje, bo prišla letos na svojih 150.000 dolarjev.

Toda dodati moramo, in še z velikim poudarkom, da gre ves zaslužek gospe Rooseveltove do poslednjega centa v dobrodelne namene; o tem vodi gospa knjigovodstvo, tako da je tudi najnevarnejšim Tomažem izpodrezan sleherni dvom.

Šivanko požrla

in jo izkašljala zdravniku v oko

(kl) Kjöbenhavn, aprila

Silno čudna nesreča se je pripetila v danskem mestu Viborgu.

K zdravniku dr. Videbechu je prišel ves obupan mlad zakonski par z otrokom, ki je bil požrl šivanko. Zdravnik je dognal, da tiči šivanka v sapniku in da je operacija nujno potrebna. In res je dal otroka prepeljati na kliniko, da mu bo spravil šivanko z nožem na dan.

Ze je bilo vse pripravljeno in zdravnik je ravno hotel začeti operacijo, ko se je dogodilo nekaj nenavadnega. Deklica je silovito zakašljala, šivanka ji je zletela iz grla — in prihodnji mah je zdravnik zavpil od bolečine in se prijel za oko: šivanka mu je obličala v desnem očesu.

Dr. Videbech je bil še toliko prisoben, da si je šivanko sam potegnil iz očesa, nato se je pa na vso naglico odpravil v bolnišnico v Aarhus. Tam je njegov tovariš ugotovil, da se je šivanka odlomila in da mu konica tiči v očesu; vendar se mu jo je posrečilo izdreti in tako rešiti dr. Videbechu oko.

Uspešen oglas

(mk) Ottawa, aprila

Ondan se je vračala gospa McClellanova s trga domov, ko je nenadoma opazila, da ji manjka okoli 10.000 dinarjev gotovine; bankovci so ji očitvidno padli iz torbice, ko je plačevala neki branjevki. Se preden se je vrnila domov, se je oglašila v uravah dveh največjih tiskarskih listov in dala kratko vest pod rubriko »Izgubljenec«.

Drugi dan sta se oglašila kar ... dva najditelja. Oba sta rekla, da sta našla isti znesek na istem kraju, kakor ga je ona navedla.

V papirnici

(nU) Pariz, aprila

V neko pariško papirnico stopi gospod in želi govoriti s šefom. Ko ga odvedejo k njemu, ga vpraša, ali ima kaj prvovrstnega pisemskega papirja.

»Seveda ga imamo, gospod! Ravno te dni smo dobili pošiljko prvovrstne kakovosti, odgovori lastnik.

»Imenitno,« meni zadovoljno kupec. »Toda ali mi ne bi mogli pokazati še kaj boljšega?«

»Izključeno, gospod! Ta papir je najboljše, kar sploh obstoji v tej stroki. Boljšega nikjer ne delajo.«

Kupec je bil dotlej odkrit, zdaj se je pa pokril in obrnil k vratom, češ: »S svojo izjavo ste mi zelo ustregli. Te dni ste mi namreč pisali, da ni ta papir nič prida. Veseli me, ko vidim, da ste se zmotili. Jaz sem namreč vaš dobavitelj na debelo!« (La Liberté)

Deklamačen večer in operična dvorana

Ljubljana, aprila

Pretedno soboto smo brali v nekem našem dnevniku prelepo besedo »deklamačen«. »Deklamacijski« je bilo piscu predolgo, pa je besedo položil na Prokrustovo »operično« posteljo, jo obsekjal pri koncu in prilepil invalidu pristno domačo protezo na skrajšani ud.

To ni prvi poskus te vrste za opešanje naše materinščine. Ze precej dolgo srečavamo obsekano besedo »regulačen«, vendar smo mislili, da bo pri njej ostalo. Ker se je zdaj plaho pojavila druga taka tvorba in vse kaže, da si bo skušala ta nova »operična« metoda, če že ne drugod vsaj v časnikarstvu dobiti domovinsko pravico, smo zbrali nekaj pridevnikov, narjenih po novem receptu, da se bodo naši bralci lahko pripravili nanje in da jim ne bo slabo postalo, kadar jih bodo prvič srečali natisnjene:

»Regulačen« in »deklamačen« že poznamo. K njima bi prišli za prvo sito: »civilizacičen«, »diplomacičen«, »mahinacičen«, »petičičen« (od petičije!), »operičen«, »publikacičen«, »reklamacičen« in »senzacičen«.

Pisatelj in stavec

(lm) Rétif de la Bretonne (umrl leta 1806.) je bil zelo plodovit francoski romaniopisec; toda čeprav je napisal več ko sto stvari, ni vendar nikoli rabil ne črnila ne peresnika.

Vrli mož je bil namreč v isti sapi pisatelj, stavec in tiskar. Pravijo, da si je načrt za vsak roman napravil v glavi, med tem ko je stavil; tako so njegova dela izšla kar tiskana, brez rokopišov. (Berliner Tageblatt)

Otrok s 3 rokami in 3 nogami

(kl) Solija, aprila

V neko tukajšnje bolnišnico sta prinesla te dni dva zakonca štiri mesece starega fantka, ki jima je prišel na svet s tremi rokami in tremi nogami. Otrok je drugače zdrav; roditelja bi hotela, da bi mu tretjo roko in nogo — oba odvisna uda sta mnogo manjša in slabše razvila od drugih — odrezali.

Zdravniki mislijo, da bo operacija uspela.

Za mal' d'narja dost' muzke!

Plošče - gramofone izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo

„ELEKTROTON“

d. z. o. z.

pasaža nebotičnika

Tisočak

(kp) Pariz, aprila

Pričujoča zgodba je resnična na las; pripetila se je neki znani Parižanki, bližnji sorodnici znamenitega pisatelja.

Nekega večera je ta gospa dobila brzojavko, da ji je mati nevarno zbolela. Brez odlašanja je zmetala nekaj najpotrebnejših reči v kovček in se odpravila na vlak. S seboj je vzela 400 frankov; tik pred odhodom ji je mož dal še tisočak, za vsak slučaj.

Mlado ženo je bilo strah sómo potovati; zato ni šla v prvi razred, čeprav je imela listek zanj, temveč si je rajši izbrala prostor v drugem razredu; njena edina sopotnica je bila tam neka stara gospa. Vzlic bojazni, da je ne bi kdo okradel, je za trenutek zadremala. Ko se je iznenada predramila, je prestregla na svoji sopotnici sumljivo kretanje; tudi je videla, kako je tisti mah zaprla oči. Pri priči jo je izpreletela misel, da ji je neznanka prebrskala torbico. Porabila je ugoden trenutek in hlastno pregledala svojo denarnico. In glej, o groze: tisočaka ni bilo nikjer več!

Stvar je bila na dlani: izmeknila ga ji je sopotnica in ga spravila v svojo torbico. A kako naj jo obdolži brez dejanskega dokaza? Le ena pot ji je bila odprta: da si pridobi nazaj ukradeni tisočak. Talica se potem pač ne bo mogla pritoževati.

Kakor si je rekla, je tudi storila. Pokakala je, da je njena sopotnica zadremala, a še potem je odlašala od postaje do postaje. Naposled se je pa vendar opogumila in izvedla kočljivo operacijo: tiho je odprla tujkino torbico in res zagledala v njej pogrešeni tisočak. S tresočo se roko ga je skrila v rokavico. Na prihodnji postaji je izstopila; bila je na cilju. Njena sopotnica je še zmerom spala.

Ze drugi dan je mlada žena dobila pismo od svojega moža: »Kako moreš biti tako raztresena, Helena! Pozabila si na tuzi tisočak, ki sem ti ga dal pred odhodom.«

Nesrečna žena bi se bila najrajši vdrla v zemljo od sramu pred samo seboj. A kako to, da je ona sopotnica tako prežala nanjo? ... Ko je pa vendar ni imela namena okraati in ji tudi ni ukradla tisočaka!

Tedaj se ji je zasvetilo: druga drugo sta sumili! Stara gospa se je bala nje, kakor se je ona bala stare gospe... Ker je tudi ona imela tisočak s seboj...

A kako naj ji zdaj vrne ukradeni bankovec, ko ne ve njenega imena ne naslova? Ali naj samo sebe javno obtoži? Da vsaj nekoliko popravi škodo, ki jo je zoper svojo voljo napravila nedolžni sopotnici, je zdaj darovala tisoč frankov v dobrodelne namene. (L'Journal)

Ob smrti dragega bitja je ženskam prva tolažba žalna obleka. Wertheimer.

Pozor — veliko pranje je skupno pranje!

Krpe za čiščenje se perejo skupaj z ostalim perilom — prašno, često nezdravo perilo skupaj s posteljino. Kako lahko se prenese na ta način nevarne kalii in nesnago na perilo, ako se ga ne opere zares higijenično čisto. Zato vzemite za veliko pranje Schichtov Radion. — Pri kuhanju prehaja na milijone kisikovih mehurčkov čistilno peno mila vred skozi perilo, ga temeljito opere in uniči vse bolezenske kalii

* Kar je dobro za pranje navadnega perila, velja tudi — seveda vsako na svoj način — prano — za volno in svilo.

Domači izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

R. J. 4-35

Po vsej naši državi

od juga do severa, od vzhoda do zahoda, povsod priznajo in vedo ceniti izdelke tovarne »Pekatec«. — Saj za služijo res, da jih cenijo, ker so nekaj posebnega.

Po 58 letih

(mp) London, aprila.

V današnji dobi, ko živimo tako naglo in hlastno, postanemo že nestrpní, če moramo samo pol dneva dalje čakati na pričakovano pismo, kakor bi smeli po nepisanih zakonih želtnice in pošte. Kaj bi pa šele rekli, če bi se vam zgodilo kakor neki častiljivi Angležinj — naj v miru počiva, saj je že trideset let pod rušo!

Tej gospe je nekdo poslal dopisnico 1. marca 1877; na njej je znanaka kraljice Viktorije še iz mlajših let. Te dopisnice pa ni naslovljenka nikdar dobila — dobila jo je šele pokojničina snaha 12. aprila t. l., torej po celih 58 letih.

Najlepše je pa tole: dopisnica je bila za današnje poštné določbe premoala frankirana in je morala prejemnica odriniti še 2 pennyja globe...

Hitler in astrologija

(ip) London, aprila

Ali že veste, da se vodja tretjega rajha vselej obrne do zvezd po nasvet, kadar ima kaj važnega storiti? Tako so zdaj dognali, da odgoditvi potovanja angleškega zunanjega ministra Simona meseca marca v Berlin ni bila vzrok užaljenost in tudi ne dozveden prehlad v grlu, kakor so znali povedati dobro poučeni diplomati in listi — temveč zgolj zvezde; tisti dan, ko je imel priti sir Simon v Berlin, je za Nemčijo v zvezdah slabo kazalo, in Hitler se je rajši sklenil »prehladiti« kakor pa spustiti v tvegan razgovor...

Ali se mu je stvar obnesla, bomo še videli.

»13«

London, aprila.

Vsa mogoča čudna naključja so se zgrnila okoli nekega morilca, ki ga je bilo sodišče obsodilo na smrt.

Umor se je zgodil na 13. dan v mesecu, policist, ki je morilca prijel, je imel številko 13, morilec je imel pri sebi 13 bankovcev in 13 srebrnikov, obsodilo ga je sodišče, sestojaje iz 13 oseb. V zaporu je imel številko 274; številčna vsota tega števila je spet 13. V seznamu učencev kaznišiške šole je imel številko 13. In naposled so ga 13. t. m. pomilostili.

Usoda izumiteljev

(lm) Čikago, aprila

Znamenite Pullmanove vagonc, ki se danes po vsem svetu vozimo z njimi, je prva spravila v promet Pullmanova tovarna za vagonc v Čikago; njihovega pravemu izumitelju je bilo pa ime Manning.

Ker so se vagoni s svojimi modernimi napravami hitro priljubili pri občinstvu, si je začel izumitelj Manning še slavo; predlagal je torej svojemu šefu, naj bi se vagoni imenovali po njem Manningovi.

Mister Pullmanu je nekaj časa molčal, potem se je pa popraskal za ušesi in dejal:

»Ljubi moj Manning, napraviva rajši kompromis. Predlagal bi vam, da si slavo deliva: zloživa ime teh novih vagonov iz prvega zloga mojega imena in prvega zloga vašega imena. Naj se torej vagoni imenujejo Pullmanovi. Upam, da boste s tem zadovoljni.«

Motite se...

ako mislite, da ste storili vse, če na zunanji čistite Vaše zobe s kakršnokoli zobno kremo. Bolj važno je, odpraviti zobni kamen, ki tiči za zobmi, a to se doseže z zobno kremo Sargov Kaldont, katera ima v sebi učinkoviti dodatek sulforicinoleat dr. Bräunliche. S tem odpravite polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in preprečite, da se naredi drug.

Resnica

Tri reči so, ki jim mora biti dobra žena podobna, pa spel ne.

Najprej mora biti podobna polžu, ki je zmerom doma — ne sme pa kakor ta žival imeti na sebi vse, kar premore.

Drugič mora biti podobna odmevu, ki govori samo takrat, kadar ga kdo vpraša — ne sme pa kakor odmev vselej imeti poslednjo besedo.

In tretjič: biti mora kakor mestna ura, natančna in zanesljiva — ne sme se pa slišati po vsem mestu kakor ona.

Ob smrti kazniškega gospoda

Prejšnji potek so ga nesli k večnemu počitku. Zaslužil ga je kakor le kdo.

Nekrologe in slavospeve so napisali drugi, tisti, ki jim je to že v peresih za takšne priliko. Jaz bi pa rad napisal dve, tri besede od srca.

Leta in leta se ga spominjam, kako je zvečer resno in tiho čital v svojem kotu, Mireu, sam zase je sedel tam; kar bral sem mu na obrazu, kako tuji so mu hrušči in velike besede in doneče fraze za narod.

Za narod kazniški gospod ni delal z besedami. Tudi dobrih dejaj ni delil z jezikom.

Zakaj mu pravim kazniški gospod? Zato, ker je iz nekdanje Prešernove Kazine napravil poznejšo pomozno »Zvezdoc; zato ker je za Kazino umrl in umrl. Zdravniki so sicer drugače rekli, a zdravniki zdravijo le telo...

Pastir je bil in v šolo ni hodil in bral ni znal do ne vem katerega leta; pa je vendarle postal gospod; gospod v najlepšem pomenu beseda, gospod po duši in sreč.

Ko bi imeli dosti gospodov, kakršna je bil kazniški, nam dostikrat ne bi bilo budo. Oa.

>Dragi, vse je belo...<
>Vse, Ingeborg!<
>Vse je belo; kakor pene ob morju. Ne morem več šteti, dragi.<
>Mene je zmotila čebelica, Ingeborg. Povej mi njeno pravljico!<
>Glej! Sam jo vidiš.<
>Pravljico?<
>Da. Vidiš ta cvet, ki se skoraj dotika mojih ust — in glej, v njem je čebelica; glej kako objema s sprednjimi nožicami rumene prašnike, kako srka iz cvetne globine sladki med. Kakor da bi se hotela spojití z nežnim cvetom. Glej, kakor prežeta strasti se opira s svojima zadnjima nožicama in prižema cvetni list. Kakor ljubica svojega dragega...<
>Joj, odletela je!<
>Odletela je na drug cvet. Tisoč ljubčkov ima, tisoč cvetov. Tisočkrat srkne med, tisočkrat se opoji z njegovim vonjem.<
>Ingeborg, pojdiva. Vse je belo, kakor pene ob morju...<

>Pozdravljen, popotnik, ustavi se pri nas...<
>Hvala vam za pozdrav, marjetice.<
>Kako je drobna cvetka, Marjetica mala? Dolgčas ti ni, saj imaš sto sestric in solnce je tvoj ljubček in rosa tvoja prijateljica.<
>Ne vem, kaj je to; dolgčas. Pesem je moje življenje, pesem o pomladi, o lepoti.<
>Solnček pa ni moj ljubček. Moj ljubček je tam na parobku. Na parobku sedi in rumena krila ima. Pojdi, popotnik, sedi na ono jaso in počakaj. Prišel mi bo ljubček v vas... Pridi potem spet, ko bo odletel od mene; povem ti, kaj mi je pravil.<
>Marjetica, spet sem tu. Tvoj ljubček je splaval na prekopano gredo. Dolgo, Marjetica, je bil pri tebi.<
>Pozdravljen v solncu, prijatelj; hvala ti, da si se vrnil. Ne zameri mi, da so mi usta tako žareča, toda na njih je še med njegovih poljubov.<

Njegove besede so bile pesem, v pomladno jutro zapeta.

Njegovi objemi so bili molitev, v blaženj uri naravi darovana.

Moja lica so pordela v vročici in moje ročice trepetajo od sladke onemoglosti.

Pojdi, prijatelj, sedi spet na ono jaso — in ne pozabi me. Vrní se potlej k meni. Prijetna utrujenost me je objela; rada bi v sanjah še tisočkrat preživela to blaženo uro. Gledala bom v beli oblak nad seboj.

Mogoče se mi prikaže v njem podoba mojega zlatokrillega ljubčka...<

V sredo po Veliki noči 1925 Ingeborg, ljubica, črešnje so tako bele in tako opojno duhti med iz cvetov, da ne morem več brez tebe.

Intri pohitim spel k tebi v mesto in ti prinesem cvetovih črešnjevih vej polno naročje.

Sanjala bova objeta o čebelicah in metuljčkih, o kresovih v gorcih in o malih marjeticah...<

Porez

Za god in praznik mati dobro ve, otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

Jan Bergström je iskal zlato

Napisala Tadea Gidlewska

»Nisem naprôdaj, Larson. Postaral sem se na gruntu, ki so že bili pradedje nanj ponosni. Jaz, Jan Bergström, nisem naprôdaj, da veš.« Kar je stari reknel je bilo pribito. Za vse na svetu bi ne bil snedel svoje besede. Sina Larsona je skrbelo, toda ziniti se ni upal. Bergströmovi sinovi so bili pač tako vzgojeni, da so imeli očelovo besedo za postavno...

Tam na severu, v Bindelsfjordu je bilo že več dni vse narobe. Pred nekaj tedni se je v to tiho severno samotno naselje nemir; trdi kmetje so majali z glavami.

Bilo je tako: Lepega dne so se pripeljali na saneh neki tuji, gosposki da je bilo kaj. Od ust do ust je šla novica, da so gospodje iz Osla, iz glavnega mesta. Kmetje so jih ogledovali nekam nezaupljivo in hkratu spoštljivo. Nič jim niso bili všeč ti tuji. Najrajši so bili sami s seboj, sami s svojo trdo zimo in bežnim poletjem, sami sredi mogočnega šumenja razdivjanih valov, ki so bičali kamnito obrežje fjorda. Tuji le redkokdaj kaj dobrega prineso; samo nemir, upanje in novotarije, ki jih nihče ni vesel in jih domačini ne razumejo.

Tokrat so se tuji gospodje vedli še prav posebno čudno. Po fjordu so stikali, plazali po skalah in bregovih, spuščali so se po vrveh v nepristopne kotline in merili, merili... Cez dva dni so se spet odpeljali na zvenketajočih saneh; tako nenadoma so se poslovili, kakor so bili prišli, in nihče ni ugenil skrivnosti, ko so jo poneli s seboj.

Kmetje v Bindelsfjordu se pa niso predolgo veselili miru. Tri tedne kasneje so spet prišli tuji gospodje, še več jih je bilo in še resnejši so bili njihovi obrazi. Najprej so obiskali župana in se na dolgo in široko pomenkovali z njim. Ko so ga kmetje kasneje izpraševali, kaj je in kako, je samo skomignil z rameni in z muko iztisnil le toliko, da ne ve prav, kaj bi gospodje radi. Govorili so o zlatih zakladih, ki bi naj bili nekje v Bindelsfjordu. Pokupili bi radi polja in hribe, za drag denar bi jih pokupili. Več kmetje niso spravili iz razburjenega župana.

»Zlato iščejo!« je smeje se dejal Jan Bergström sinu pri večerji. »Sele zdaj so dognali, da se skriva v Bindelsfjordu zlato. Rečem ti, sin moj, toliko ga je, da bi ga bilo za ves svet dovolj. Ze dolgo vem to in stari Bergströmi so vedeli to že zdavnaj.«

Naslednji dan je odvedel svojega sina k jašku, skopnemu v skruti kotlini.

»Več ko sto let je že star. Vsak izmed sinov je kopal globlje; — nekoč bo nekdo našel zlato, skrito v Gori... Ta naša zemlja bi dala mestnim gospodom, kupili bi jo kakor mi kupujemo kobile in mreže za ribolov. Zmotili so se ti tiči. Temeljito. Bergström ne prodaja svojega grunta, ker bi z njim prodal svojo dušo.«

Takrat se je Larson zdrzil. Nikoli doslej mu ni oče pripovedoval o skrivnosti globokega jaška v kotlini.

»Jutri, oče, bom pričel še jaz kopati!« je dejal Bergströmov naslednik.

»Kje, sinko moj?«
»V jašku nemara.«
»Le daj, ne izgubi poguma. In če ne boš ti našel zlata, ga bodo tvoji otroci zagotovo.«

Bergströma sta pričela kopati. Pričela sta tam, kjer so prenehali njuni očetje. Ničesar nista našla; toda vera je bila v njima in zato nista odnehala.

V Bindelsfjordu je bilo vse na nogah. V gorski samotni na severu se je razbohotilo življenje. V neki prazni hiši so si uredili gospodje od »Boliden Gruvaktiebolag« svoje pisarne. Prav iz Osla so bili ti giavani, kajti tam so ustanovili bogataši to družbo, da bi oropali kmete zlata. Znanstveniki so bili ugotovili, da so v neraziskanih predelih Severa neprecenljivi zlati zakladi.

Mnogo kmetov je šlo gospodi na limanice. Prodali so grunt, ki jim je itak dajal le skromen užitek. Odšli so iz domovine svojih pradedov proti jugu, v velika mesta, na lov za srečo.

Bergström se nemara ne bo prodal, ko modrovali nekateri gospodje iz Osla.

»Njegovo zemljišče je najboljšo in največje. Vse zlato žile se stekajo v njegovo dolino. Šop bankovcev mu bomo porinili na mizo — in zagrabil bo kakor vsi drugi,« se je širokoustil ravnatelj podjetja. Naslednji dan se je odpravil sam proti Bergströmovini. Najvišje je stala kmetova hiša; kakor dvorec je bila videti tam na vrhu hriba. Ponosno je stala, čeprav očrnela od burje in mraza. »Zlatokopi« so rekali Bergströmom domačini, ki so se kaj radi norčevali iz njihovega jaška. Sicer so pa bili Bergströmi najbogatejši, in tudi suha leta jim niso mogla do živega. V družinskih skrinjah so imeli zmerom zvrhano zlata. Od roda do roda so podedovali denar in običaje.

»Jan Bergström, za dolino vam plačam pideset tisoč kron.«

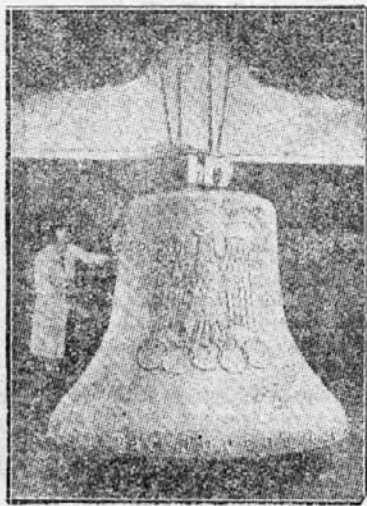
Stari je srepo pogledal ravnatelja iz Osla. »Toliko imam sam tam notri in še več bo. Ne maram in ne potrebujem vašega denarja, gospod. Bergström ni na prodaj!«
»Dobro, dam vam trikrat toliko, Jan Bergström. Toliko kolikor je vreden ves Bindelsfjord skupaj, dam samo vam. Denar vam odstejem pri priči.«

Ravnatelj je vrgel svezjen bankovec na mizo, toda stari Bergström se še zmenil ni. Tudi sin Larson je stal nepremično zraven očeta in opazoval modre tisočake, kakor da mu še mar ni za denar.

»Kaj bi pa še povrh tega hoteli?« se je besno zadril ravnatelj, ki ga je minilo potrpljenje.

»Želel bi, da zapustite mojo hišo in moj grunt!«
Ponosno je zrl kmet Bergström za odhajajočim ravnateljem, ki je grede preklinjal kakor pijan žganjar. Odhajal je z dolgim nosom; še nikoli v življenju ni tako klavrno pogorel.

Podjetje je najelo na stotine delavcev, da so kopali jaške v kotanjah. Delavske hišice so zrastle kar čez noč, kakor gobe po dežju. Delavci so prihajali v trumah; na jugu nekje so jih najeli. Stroji so

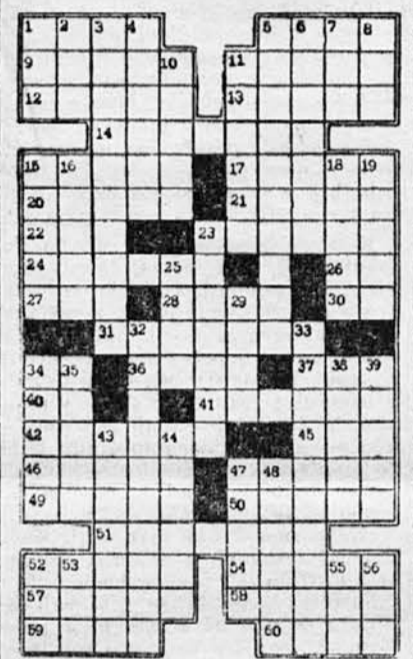

Olimpijski zvon

Nemci prirede drugo leto olimpijado v Berlinu. Da otvoritev čim bolj proslave, so zdaj napravili zvon, ki bo obvestil udeležence olimpijade, da so se sportne igre začele. — Zvon bo postavljen na vrhu Hillerjevega stolpa, visokega 74 m, ki ga bodo v ta namen zgradili. Na zvonu je napis: Vabim mladino sveta.

sopihali. V Bindelsfjordu je postalo tako nemirno in glasno, da so se severni jeleni in košute v velikem loku izogibali hrupa, ko so se podili proti severu. Polarne lišice so zbežale in prej tako

KRIŽANKA ŠT. 11

Pomen besed

Vodoravno: 1. gradbena potreščina, 5. vprašalni zaimek, 9. oddelek vojaštva, 11. z roso v zvezi, 12. reka na Francoskem, 13. dva drevesna plodova, 14. last velikega rimskega zgodovinarja, 15. prve tri črke abecede, 17. prislov, 20. oblika glagola netiti, 21. znamenita francoska lepota, ki smo o njej priobčili črtico v 13. številki, 22. del sobe, 23. žensko ime (2. sklon), 24. oblika glagola ograditi, 26. uležna mera, 27. poudarjena nikalnica, 28. kraška reka, 30. ime več nemških, švicarskih in nizozemskih rek, 31. prebivalec azijske pokrajine, 34. predlog, 36. oblika glagola dreti, 37. latinski pomožnik, 40. nemški prislov in latinski predlog, 41. dva studenca, 42. del slavnostne ženske obleke, 45. švedski denar, 46. mesto na Angleškem, 47. s kavo v zvezi, 49. časnikarska agencija, 50. vrsta živali, 51. pustna šema, 52. posledica pretepa (2. skl. množ.), 54. iz lanu, 57. pesniški pojem (dvojina), 58. kar nam je namenjeno, 59. junakinja romana Vladimirja Levstika, 60. hudo delstvo.

Navpično: 1. domača žival, simbol omejenosti, 2. žensko ime, 3. zastopnica garajočega stanu, 4. del kmetškega gospodarskega poslojja (3. sklon), 5. z njimi so se hranili nekateri sveti možje, 6. oblika glagola osevati, 7. bistven del harmonike, 8. reka v Jugoslaviji, 10. število, 11. znano slovensko ime, 15. moško ime, 16. belgijski denar, 18. geometrijsko telo, 19. jezero na Ruskem, tolikšno kakor nekdanja Kranjska, 23. rimska boginja, 25. Zupančičeva pesnitev (2. skl.), 29. pol energije, 32. ženska glede na svoje lase, 33. prebivalec koroškega mesta, 34. oblika glagola zavdati, 35. last Kajnovoga brata, 38. prizori, 39. Gogoljev junak, 43.—51. žensko ime, 44. s Krasom v zvezi (žen. sp.), 47. prislov, 48. kraj na Francoskem, znan iz svetovne vojne (3. skl.), 51. reka na Nemškem, 52. medmet, 53. rtiči, 55. moško ime, 56. predpona, ki zdaj ni več v rabi.

Rešitev križanke šte. 10 (iz 12. št. »Dr. ted.«)

Vodoravno, po vrsti: planš, rabat, in, di, pupilaren, oko, e, ilo, t, ravan, h, ono, o, alt, počivajte, ik, rs, lepota areni.

krasna pokrajina se je spremenila v zasmrajeno industrijsko mesto. Kmetje so prodajali kar na debelo. Podjetje je plačevalo po kneževsko. Na vrhu hriba samó je ostal stari Bergström sam s svojim sinom.

Kopanje zlata je bilo uspešno, toda glavni vir zakladov je bil globoko zakopan na Bergströmovem posestvu.

»Sam bom kopal svoje zlato!« je ponosno zatrjeval stari.

Jašek je postajal od dne do dne globlji. Oče in sin sta kopala kakor za stavo. Njune roke so bile neutrudljive, skala pa trda. Podjetje je kopalo in vrtalo z najpoudarnejšimi pripravami, razstreljevalo po najbolj priznanih načinih, Bergströma sta pa kopala z lopatami in cepini, ki so jima ostali še od pradedov. Razen tega jima je hudo nagajala široka plast škričla, ki se je zdela nepremagljiva.

»Misliš, oče Jan, da ta kamen uženeva?«

»Bova, sinko! Bergströmi morajo najti zlato!« je s stisnjenimi ustnicami zagodel stari in se spustil v jašek.

Tako je bilo dan za dnem. Larsonu je kmalu upadel pogum. Zaželel si je prostosti, lepega, veseljakega življenja v širokem svetu, o katerem so mu pisarili njegovi prijatelji iz tujine. Vsi so bili odšli, Larson je ostal sam samcat v družbi svojega starega in redkobesednega očeta.

»Oče, zdi se mi, da se ne bova pretokla!«

»Če ne verjameš, nisi več moj sin; sam zlodej te je prinesel na moj grunt!«

To se je zgodilo nekega meglenega jutra. Ko se je hotel Larson za očeta spustiti v jašek, ga je stari osorno nadrl:

»Tu notri nisi ničesar izgubil. Pojdi svojo pot. Vem, da bi prodal sebe in svojo dušo. Ti nisi več Bergström!«

Stari Bergström je izgubil v temnem jašku. Povsod v dolinah in kotanjah so ropotali stroji, zjedali so se svedri v žive skale in žerjavi so dvigali dragoceno kamenje, v katerem so bile drobne žlahtne vitre.

Poldne je že minilo in Jan Bergström se še zmerom ni vrnil. Sin je gledal nestrpno z brega v kotlino. Stari je trmast, stari bo kopal, dokler ne bo obnemogel. Leno se je vlekel popoldan — in zvečerilo se bolj zgodaj ko po navadi. Nebo je bilo sivo ko svi-

nec. Jan Bergström se še zmerom ni vrnil. »Mogoče ga je podsulo, mogoče ga je sneg zamedel na strmi poti,« je modroval sin. Pograbil je svetilko in zbežal za bregu nizdol. Njegovi težki koraki so zamirali v svežem snegu, le tam dol v dolini so sopihali stroji in cvilili žerjavi. Ko je prišel do jaška, je zavpil v globino:

»Oče, noč je žel!«

Odgovora ni dobil.

Sin se je spuščal po strmih lestvah, lezel po trebulju skozi ozek predor, dokler ni prišel do poševne lestve, čisto oledenele. Takrat se je spomnil očetovih besed: »Globlje morava iskati.«

»Oče!«

Sin je privzdignil svetilko in zakričal... Potlej se je sklonil in privzdignil očetovo truplo. Bilo je mrzlo in trdo. Roki sta bili krčeviti stisnjeni in med prsti se je svetlikala velika kepa suhega zlata...

En sam pogrebec je stopal za krsto pokojnega Bergströma. Bil je njegov edini sin.

Nesrečnejši je pulil lase in neprestano mu je odmevala v ušesih očetova kletev.

»Tu, nate, gospod ravnatelj... Zlato je! Očeta mi je ubilo. Prodaj nam Bergströmovino!«

»Tako je prav!« se je zmagovalno nasmehnil ravnatelj in odšel fantu modre tisočake na mizo.

Ko je zvečer sedel v gostilni med svojimi prijatelji, je ravnatelj prerokoval: »Delnice naše družbe lahko poskočijo za dobro polovico. Bergströmovino smo dobili.«

Sam samcat se je odpravil Larson na pot. Pravi, da se je odpeljal daleč preko morja, da bi pozabil Bindelsfjord in grunt in kletev svojega očeta. (bi*)

Paberki tedna

Obratišče

Moderna Turčija se je začela onega pomembnega septembrskega dne 1925, ko se je Mustafa Atatürk drznil prvič priti na shod v klobuku. (»Vue, Paris«)

Kratko in jedrnat

Simon je idealist, Eden pa realist. Zato je poslal London oba na potovanje po Evropi. (»New York Herald«)

Tisti, ki se zbudi neprespan, in tisti, kdor po prebujanju še eno uro poleži, ne dosežeta uspehov v življenju. (Mussolini)

Zenski uk

Med budimpeštanskimi služkinjami jih je 70 z visokoškolsko izobrazbo in 143 z maturo. (»UJ köziöny«)

Važna in vesela vest

za vse one, ki se bavijo s sportom fotografiranja ali se žele posvetiti temu lepemu sportu, je znižanje cen foto-filmskega materiala in uvedba cenjenih aparatov. Svetovna firma Kodak Company je prinesla na trg izredno poceni aparat za znanjko Kodak Baby-Brownie. Cena mu je samo 75 dinarjev in lahko ta aparat dobite pri vsakem trgovcu s foto-filmskim priborom. Format slik te lepe kamere je 4x6,5 cm, kamera sama je pa elegantna, odlične konstrukcije, enostavna v uporabi in jamči vsakomur, kdor uporablja Kodakove ali Pathéjeve filme, odlične posnetke.

Od robca do zastorja!

Tak naslov nosijo navadno katalogi, ki nam nudijo pregled potrebnega perila v gospodinjstvu. Ravno tako obsežna je mogočnost uporabe Schichtovega Radiona, kateri je danes najdelejšje sredstvo za pranje vsakega perila.

Rajši doma kakor pri princu

Grofica Cavardog, kubanska lepota, ki se je bila poročila z bivšim asturskim princem, sinom nekdanjega španskega kralja Alfonza XIII., se je kmalu po poroki ločila in se odpeljala v Miami na Floridi

Izvrsten je Dr. OETKER-j a glas, prodril je v najmanjšo gorsko vas!

Kdor je malokrven, bled

in sploh slabega zdravja, naj rabi najnovejšo zdravilno specialiteto, ki se imenuje »FERRODOVIM«. Zanesljivo sredstvo in zelo dobro zdravilo s kininom za vse tiste, ki prebivajo v nezdravih (močvirnih) krajih, kjer trpi staro in mlado zaradi malarije in drugih nalezljivih bolezni. »FERRODOVIM« daje izreden apetit (voljo do jedi) in zelo hitro osveži vsakogar, komur je katera bolezen načela zdravje. Za dober uspeh zadoščajo dve do tri steklenice.

»FERDOVIM« BOGDANOVIČA pošilja po pošti Mr. Ph. A. Mrkušić, lastnik lekarne Bogdanović v Mostaru. Cena stopenjici Din 40.—franko poštnina.

Oglas reg. pod S Br. 6682.32

NAŠI BRALCI PIŠEJO

Dopisi iz vrst naših naročnikov in bralcev in naši odgovori

Z veseljem ugotavljamo, da so se cenj. naročniki in bralci v lepem številu odzvali našemu vabilu, da naj bi s svojimi rokopisi sodelovali pri našem nagradnem natečaju za najboljši prispevek pod naslovom: »Pismo iz mojega kraja«.

Tiste cenj. bralce in prijatelje, ki tega natečaja še ne poznajo, vljudno prosimo, da si preberejo članek, ki smo ga objavili v 13. številu dne 4. aprila t. l. na 4. strani pod naslovom »Pismo iz mojega kraja«.

P. n. bralce in prijatelje lista prosimo, da nam pošljejo rokopise čim prej. Pri tem pripominjamo, da so razpisane nagrade določene samo za tri najboljše prispevke in da jih bo uredništvo podelilo res tistim, o katerih bo po končanem natečaju presodilo, da so najboljši.

Če kdo misli, da bi lahko kaj lepšega in boljšega napisal o svojem kraju, kakor se bere v katerem že natisnjem članku, ga prosimo, naj napiše in nam pošlje — ne glede na to, ali je iz njegovega kraja že kaj priobčeno. Vse kar je količkaj dobro, nam bo dobro došlo. Mnogi niti sami ne vedo, da bi utegnili napisati res lepe in pristržne stvari.

Pismo iz Mojstrane

Moj kraj je po okolici zelo zanimiv, kar dokazuje ogromen obisk poletni in pozimi. Dve vasi sta. Ena desno, nekoliko v bregu, vas Dovje, druga levo od Save, ki stoji pod znožjem Triglava, vas Mojstrana.

Deset minut od postaje prideš do Dovja, do farne cerkve Sv. Mihaela, okrog katere je pokopališče. Na tem pokopališču leži že več žrtv Triglava. Pred cerkvijo stoji spomenik naših padlih fantov in mož.

Vas je precej velika. Ljudje so po večini kmetje in se preživljajo s poljedelstvom in živinorejo. Tudi izborna kopališča imamo tu, jako fino urejeno, z dnom iz ilovice. Le kabine so zaenkrat zelo preproste: grmovje.

Mojstrana je nekoliko večja ter bolj izletniški kraj. Ljudstvo je precej revno, večina je delavstva cementne tovarne, katera pa ne obratuje.

Kako pa ljudje?

Začnem pri otrocih. Ti so zelo nabriti in jim je vse prej ko za učenje. Fantje, če pridejo z obeh vasi skupaj, si kaj radi skočijo v lase, ko jim vino preveč razgreje kri.

Kaj pa dekleta?

Tudi teh ne manjka pri nas. In pa še lepa in rdeča so, kot zrela jabolka. Samo nekoliko preveč prevzeta in razdražljiva. Kako bi ne bila, saj so tudi fantje vseh mih polni. Dekleta govorijo na sree, da bi se še med topil. Kako bi se potem dekletom ne ogrelo srce zanje? In kaj to ponavadi prinese? Skoraj vedno težko razočaranje.

In pa žene?

Te so tudi nekatere prave. Gledajo le na to, da jih pride več skupaj. In potem prereseš celo faro do kosti. Ko se razidejo, so vse vesele, češ kakšno delo so naredile.

Kaj pa možje?

Tudi ti imajo svoje muhe, ako imajo čas ali pa se spro z ženami, pa hajd v gostilno, da se potolaži jeza in prave duše. Isto store tudi drugi, boljši možje, in občinski svetovalci. Pri vinu, taroku in šahu razpravljajo o ženah in ljubezni in rešujejo krizo in druge važne stvari.

Kaj pa mi smučarji in planinci?

Tudi mi imamo svoje nazore. Poleti hodimo po hribih, kjer je zelo lušno, pozimi pa hodimo na smučanje. Slednje je sploh zelo oživel. V soboto ali nedeljo gremo na Možakljo, kjer imamo svojo kočico. Najprej se prav po domače najemo, nato pa hajd na dilec, na smuk čez drn in stran, čez glav in nos. Če pa kakšna dileca pusti svoj lep rilček v snegu, nič ne del! Saj delajo še vedno nove!

Zdaj bom pa končal. Ako vam bo všeč, bom pa drugič še kaj povedal. J. B.

Pismo iz Ljubljane

Zivim v Ljubljani. Ime mi je Franjo. Doslej sem še brez žene in brez otrok.

Stanujem v veliki stanovanjski hiši. V tej hiši je zelo mnogo stanovanj, mnogo najemnikov in še mnogo več ljudi. Vselej kadar stopim iz sobe, se odpro vrata sosednjih stanovanj in neka stara gospodična in neka služkinja se hočeta vselej sami prepričati, ali sem res jaz stopil iz sobe ali kdo drugi. Najbrže nekoga pričakujeta. Ko odidem, pa spet zapreta vrata. Prav tako delata tudi zvečer, ko se vrnem domov. Tako vsaj vem, da sem pod odličnim nadzorstvom. Tolaži me le to, da nihče ne more neopaženo v mojo sobo. Moji prijatelji imenujejo takšne varuhe časih »kriminalno policije«, časih pa »varuhe morale«. Jaz sem se že obojemu privadil.

Na naših hodnikih je mnogo klepetal. Služkinje, gospe in gospodične si zmerom pripovedujejo kakšne važne in zanimive reči. Po mojem skromnem mnenju je mnogo boljše, če človek ne zbuja njihove pozornosti, da nimajo o njem ničesar govoriti.

Eno nadstropje višje stanuje neka gospodična. Precej prijetna in simpatična. Imela je fanta, zdaj ga pa nima več. Nekaj časa je bila v bolnišnici. Svoj čas je slabo izgledala in tako je kar čez noč postala popularna na hodnikih in stopnicah v naši hiši.

»Pomislite, gospod,« mi je razlagala neka stara devica, »njen fant je hodil ponoči k njej!«

»Kaj ne poveste!«

In začela mi je na dolgo in široko pripovedovati povest nesrečne ljubezni, povest, ki je znabiti resnična, znabiti pa tudi ne. Meni se je zdela žalostna, ona je pa rekla, da je vse skupaj velik skandal, da so današnja dekleta pokvarjena in da bi se ona ubila, če bi se ji kaj takega pripetilo.

Zvečer ko se vrnem domov in ležem v posteljo, se pa šele začne moja prava filmska predstava. V sosednji sobi stanuje starejši zakonski par. Jaz se nikdar nisem zanj zanimal, vem le to, da je mož ves navdušen za harmoniko. Tako imam vsak dan to srečo, da vsaj do dvanajstih ponoči poslušam koncerte ali bolje — skušnje velikega, a še ne znanega umetnika. Časih slišim, kako ga žena priganja, da bi šel spat. Pa je ne poslušaj.

»Še malo, draga, še malo, samo da odigram par akordov iz onega potpurija.« In potem traja tisti »samo« najmanj še celo uro. Drugače sta pa videti srečna. Le škoda, da nisem prav nič muzikalen.

Nad menoj stanuje neki gospod svobodnega poklica. Pred letom ali dvema se je oženil, ima lepo mlado ženo in je videti zelo nesrečen. Najbrže je oženil denar in mu mora žena še zmerom od časa do časa pomagati z njim. Zvečer, ko se harmonika malo pomiri, slišim dostikrat nad seboj prerekanje in ženski jok. Tako sem zadnjič slišal, kako je gospod nad svojo glavo zavpil nad svojo ženo:

»Und so etwas hab ich geheiratet!« (In nekaj takega sem vzel za ženo!)

V službi mu najbrže ne gre prav dobro, v zakonu je nesrečen, ker žena očividno potrebuje več denarja, kakor ga on zasluži. Skoraj vsak dan se sporečeta, in skoraj vsak dan se ona joka. Le okoli prvega skleneta po na-

vadi premirje. Takrat slišim samo njegov korak v sobi. Najbrže je ona odšla k svojim po denar.

Pod menoj stanuje neki mizar. Prijem čez dan neprestano žagajo in razbijajo. Ta skrbi za dnevno glasbo. Kadar je dobre volje, se malo napije, in takrat vajencem slaba prede.

Kakor vidite, je v hiši pri nas dosti zabave in razvedrila. Mogel bi napisati kar cele povesti. Če bi bil kaj radoveden, bi skušal doseči boljše zveze po hodnikih in stopnicah in prisluškovati skrivnostnemu klepetu po hodnikih.

Hvaležni vam bom, spoštovani gospod urednik, če boste tudi moj dopis natisnili v rubriki »Pismo iz mojega kraja«.

Prisrčno vas pozdravlja vaš stari in zvesti naročnik Franjo

Pismo iz N. m.

Služba nas, romarje za vsakdanjim kruhom gonil iz kraja v kraj, iz dežele v mesto, v Srbijo, Hrvaško itd.

Mene, romarja, dožene pred 6 leti v Ivanopolje, industrijski kraj na Hrvaškem. Po teh letih je postal to moj kraj po službi in po ognjišču, ki sem si ga tam postavil.

Pogled po Hrvaškem Zagorju je dosti siromašen. Seljak Zagorec, kraj svoje kočice, je delavec, ker — sila kola lomi — primoran je zariti se po večini v globino zemlje, da prehrani svoje. Pošteno služi na svoji grudi tujemu gospodu iz Belgije. Pušča svoje življenje v rovu in po 15—20 letih izčrpan prihaja na dan, da z malo podpore preživi sebe in družino.

Moj kraj, rudniška kolonija v Ljubuških, je poznal prejšnja leta boljše življenje. Slovenska pesem se je razlegala in z njo harmonike glas v dneh odmora, ob praznikih in godovanju

resen — in čedalje resnejši postaja.

Seveda bi angleška vojska z golim orožjem ne bila kos tem velikim množicam domačinov, zato se angleški vojaki ne bore samo z orožjem. Tudi drugačne naloge imajo, čeprav vodijo te k istemu cilju: k pomirjenju razburjenih duhov, ker bi sicer romantična in skrivnostna Indija lahko postala krvavo bojišče.

Vojaške čete, ki jih imajo Angleži v Indiji, so sestavljene iz najzbranejših ljudi. Omeniti je treba bengalske kozake, ki morajo

»Ideal«
Kongresni trg 3
kemlano čiščenje, barvanje in svetlokanje
Nujna naročila se takoj izvršujejo!

reševati najtežje in najbolj zamotane naloge. Bengalski kozaki so mrtva straža na severozahodni meji, oni so branilci razvpitega gorskega prehoda Khyber.

Med tem ko drugod samo šepetajo o vojni in se je samo bojijo, so bengalski kozaki stalno na fronti. V vojni, ki jo bijejo z vstaskimi plemeni, ne odloča samo orožje. Čarobni dvorci maharadž in kanov so pogosto gnezda zahrbtnih spletk in zarot. Nikoli ne moreš verjeti ljubeznim smehljajem indske gospe, kajti bog sam si ga vidi, kaj bo nenadoma sledilo razkošnim svečanostim in zanimivim lovom na merjasec.

Spominimo se samo filmov »Beau Geste«, »Krila«, »Štirj bela peresa« in še mnogih drugih slane vrste.

Film »Bengali« je povezan v celoto, je boljši in zanimivejši od

Film »Bengali« — štiri leta dela

Cela štiri leta je pripravljaval Paramount film »Bengali«. Prizori v naravi so filmani v Indiji, v neprehodnih gorskih krajih in pa v džunglah, notranjščine pa v Paramountovih studijih v Hollywoodu. Sodeč po prvih poročilih je ta film senzacija. Mimo pristnih slik iz najbolj divjih predelov Indije, ki nam kažejo zanimivo življenje angleških vojakov in domačinov, je film prav mojstrsko zrežiran in umetniško popoln. Glavno vlogo igra slavni Gary Cooper, njemu ob strani so pa: Franchot Tone, Sir Guy Standing, Richard Cromwell, C. Aubrey Smith in Kathleen Burke. Režijo vodi Henry Hathway.

Nekoliko zgodovine: Indija ima okoli 300 milijonov prebivalcev, a nad vsemi temi milijoni so Angleži. Zaspani Indci so se pričeli prebujati, počasi sicer, vendar je današnji dan položaj v Indiji precej

katerega slovenskega ali hrvaškega brata, rudarja. Tedaj so se tudi kmet Zagorec na njivici, dekle na paši, krčmar in trgovec veselili: »Bude isplata petnajstog, biče penez.«

A danes! Moj kraj umira. Ne čuješ drdranja železniških koles, ne vidiš ponoči goreče kaše karbidskih svetilk rudarjev, ki se vračajo iz rova; ne čuješ rudarske sirene, da bi oznanjala početek dela. 7. aprila 1935 je vse utihnilo.

350 rudarjev in njihove mnogoštevilne družine tiho in žalostno pohajajo okrog, ne vedo, kam za skorjico kruha. Več kakor 30 let so se hranili s težkim zaslužkom, a zdaj? Okrog 100 konj naših Zagorcev stoji v stajah in čaka trgovca, da ponudi gospodarju, dinar za kilo konjskega mesa, ker ne premore gospodar za njih vožnje, oranje in službo na rudniku.

Tudi mi, slovenski rudarji moramo pobrati pinklec, svojo družino in v širni svet s trebuhom za kruhom.

Z Bogom veselje po končanem delu; z Bogom prijatelji rudarji; razidimo se kakor rakova deca, poiščimo si drugod košček kruha.

Svoj kraj zapuščam v nadi, da si najdem drugje zopet — svoj kraj. N. M., 7. aprila 1935. H. J.

Pismo iz Mutečevega vrha

Gospod urednik! Želite vedeti kaj o mojem kraju?

Ime Mutečev vrh ni sloveče. In vam bo gotovo popolnoma tuje. Da je zaslužil to ime, je menda od tega, ker se še do danes nikdo ni oglašil ne v enem ne v drugem časniku, da bi opisal ta kraj, njega vrline in slabosti. Zato sem se pač jaz oglašil, radoveden, ali vas bo zanimal moj tako preprosti, a vendar ljubki kraj.

Prebivalci so majhni posestniki, kateri se zraven svojega dela v tej krizi velikodušno bore z zadovoljnostjo in potrpežljivostjo. Le ena ženica trepetaje čaka usodnega dne, ko bo njen gospodar izpolnil svojo grožnjo, da bo rajši podri bajto, kakor da bi plačeval to preklicano zgradarino.

In še nekaj.

Mutečev vrh je imel tudi preživeti na majhnem posestvu slepega N., ki je pri vsej svoji nesreči vendar doživel enkrat srečo, da mu je skrbna ženica povila dvojički. Deklici sta se krepko razvijali in ko sta dorasli, sta vodili svojega slepega očeta. Po očetovi smrti se je ena od teh dvojičk poročila. A ni imela sreče. Že takoj prvo leto se je začel prepir med zakoncem in nekega usodnega dne ko se je imela mlada žena zopet krčevito braniti brutalnega

Nadaljevanje v 5. stolpcu

Za Tebe
je
ustvarila
znanost
SARGOV
KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

moža, ga je udarila z železom po glavi, tako da je že čez nekaj minut izdihnil. Posledica tega — dveletni zapor.

Danes je pa tudi ona, ki je zopet na prostem, zadovoljna in potrpežljiva kot vsi mi drugi z Mutečevega vrha. Pisu tega članka, g. urednik, gre tako, da ima dela čez glavo, da nič ne zasluži in da se mora imenovati »brezposeln«.

G. urednik, ali bi mogoče Vi kaj posredovali zame? Brezposeln

Če se mi ponudi prilika, vas ne bom pozabil. Le škoda, da so prilike tako redke. Ali boste tudi vi kaj storili za razširjenje »Družinskega tednika« in njegovo prodajo v vašem kraju? Urednik

HUMOR

Presenečenje
Pijanec: »Kaaaj? Ali sem mar že v postelji?«
(Le Rire, Pariz)

Prosta vožnja
»Sina imam,« pripoveduje trgovski potnik, »ki se lahko pelje kamor le hoče; po železnici ali na ladjah, pri nas ali kjerkoli drugod — in ne plača niti pare.«
»Ni mogoče!« osupne njegov sopotnik. »Kaj pa je vaš sin?«
»Še nič — mesec dni je šele star.«

Prvi bolnik
Zdravnikova žena: »K zdravniku bi radi? Ali ne bi rajši jutri prišli?«
Bolnik: »Kaj mar gospoda zdravnika ni doma?«
Zdravnikova žena: »Je — samo veste... vi ste njegov prvi pacient, pa bi ga rada jutri prijetno presenetila — ker ima rojstni dan.«

Čikaška
Tujec: »Oprostite, gospod, ali ste videli katerega stražnika v bližini?«
»Na žalost ne.«
»Imenitno! Sem denarnico!«

Šaljivec
»Nekam slabi ste danes videti. Ali ste bolni?«
»Ne, samo nič nisem spal vso noč. Jutri mi pa zapade monica.«
»Zakaj mi pa tega niste poprej povedali?«
»Ali bi mi mar lahko kaj posodili?«
»Tisto ne — le z uspavalom bi vam bil lahko postregel.«

Janez in jabolko
Bilo je pri računstvu v neki šoli na deželi. Učitelj pokliče Mrorjevega Janeza na oder in mu zada računsko nalogo.
»Če imaš dve jabolki in ti tvoj mali brat eno pojé, koliko ti še ostane?«
»Rad bi videl tistega, ki bi se mi ga drznil vzeti!« stisne Janez pesti.
»Prav,« obrne učitelj drugam. »Pa denimo, da mu ga sam daš.«
»Ne,« odkima Janez, »ne dam.«
»Saj ne pravim, da mu ga moraš dati. Reci mi o samo, da bi ga dal — kaj bi potem ostalo?« vpraša potrpežljivo učitelj.
»En velik bedak, in to bi bil jaz,« odgovori Janez. (Tit-Bits, London)

vseh naštetih. Točna slika današnje Indije je, Indije z vsemi njenimi strahotami in lepotami. V tem filmu vidimo Indijo kot zemljo tisoč in enega čudeža in hkratu kot

zemljo, ki bi utegnila dati ognjen znak vsemu svetu.

Kritike angleških in ameriških časnikov ne morejo dovolj prehvaliti »Bengaleev«. Merilo za naš okus so pa pred vsem nemške in zlasti avstrijske kritike, ki so sicer prav skope s pohvalami ameriških filmov.

Nov letalski film Wallacea Beeryja

Po nepričakanem uspehu filma »Titani neba« se je režiser Richard Rosson odločil, da bo vrtel nov film, ki bo moral uspeh »Titanov« še prekositi. Seveda bo Wallace Beery spet glavni junak. Film bo imel naslov »Orli«, izdelala ga bo pa družba Metro Goldwyna.

Robert Montgomery — avtor!

Robert Montgomery, ki se je v poslednjem letu razvil v odličnega igralca, je presnetil pred nekaj dnevi svoje oboževalce, še bolj pa oboževalke s knjigo »Hollywood — moj Hollywood«, ki jo je sam napisal.

Montgomery filma zdaj Heleno Hayes, Elizabeto Bergnerjevo v ameriški izdaji, po slavnem romanu angleškega pisatelja Hugh Walpole prirerjeni film »Vanessa«.

8. nadaljevanje

»Pri meni ni bilo nikogar doma, gospodična.«
»Pa vaša žena? Ali tudi nje ni bilo?«
»Zdi se mi, da sem vam že povedal, da nisem poročen. Sam stanujem z nekaterimi svojimi rojaki; njim sem prepustil pol svojega stanovanja, zase sem pa obdržal le dve sobi.«
»Kdo vam pa potem opravlja gospodinjstvo in kuha?«
»Za to skrbe moji tovariši.«
»Ali so mar v vaši službi?«
»Tako nekako.«

Vsa zmedena je umolknila. Njen šofer se gre torej doma hišnega gospodarja s služinčadjo!
In spet ji je šinila Molly v glavo.
»Da, prav ima Američanka; samo denar je edino, kar ga loči od nje! Drugače pa mislim, da bi jo v nekaterem pogledu celo prekositi!«

Se zmerom so ji bile te reči na umu, ko je bil avto že zdavnaj poginjal. Gledala je njegov široki hrbet in ponosno glavo, ki je izdajala tolikšno moč in močnatost.
In tedaj ji je prvič vstalo vprašanje: »Kaj je neki utegnil biti v Rusiji?«

Neki glas ji je pravil, da Rusova nenavadna telesna moč ni njegova edina odlika. Prav gotovo je moral biti iz dobre rodbine... in morebitna poroka med Mollyjo in njim ne bi bila ravno tako strašno nesorazmerna, kakor se ji je zdela prvi mah.

Zaprta je oči. Zakaj neki jo je prav takrat tako čudno zbudila migrena, kakor da bi ji te misli prizadajale glavobol?...

Kako naj izve, kaj je bil ta Rus nekoč? Sicer pa, čemu neki! Menda vendar ne bo podpirala Američanke pri njenih prenapetih načrtih. Bilo bi le prebedasto, če bi jo speljala naravnost Jeanu v roko! Da, ko bi bil njen šofer kakšen nič prida človek ali drugače neporaben. Pa ne! O, Američanka nima nápak okusa.

In Suzana se je mahoma začutila tako majhno in neobgljeno spričo teh vprašanih.

XV

Zavozila sta na tlakovano dvorišče. Po širokih stopnicah si prišel v veličastno poslopje iz čiste renesančnega sloga.

Zatopljena v svoje misli Suzana ni pazila, kam jo pelje šofer; ko je Jean ustavil, se je kakor prebujena iz sanj ozrla naokoli, vsa osupla nad tolikšno gospodskostjo, ki se je iznenada zagledala sredi nje.

Na dvorišču je čakalo še kakih pet ali šest avtomobilov v isti vrsti z njenim.

Jean je skočil iz voza in živahno odložil svoj lahki površnik, klobuk in usnjate rokavice. V svoji brezhibni črni obleki je bil videti še neskončno elegantnejši kakor prej.

»Ali mi dovolite, da vam ponudim roko? Tu utegneta biti skoraj popolnoma neznan; zagotovim vam pa, da se vam v moji družbi in sredi mojih rojakov ne bo nič zgodilo, kar bi vas moglo užaliti.«

Med tem ko je govoril, si je naglo nateknil bele rokavice.

»Na ni ravno kazala volje, da bi šla v to neznanjo hišo, in povrh še z roko v roki s svojim šoferjem. Posmehljivo je vprašala: »Da ne greva nemara na kakšno svatbo?«

Nasmehnil se je.
»Ne; zgolj na ruski sprejem.«

»Oho! se je zasmejala nekam prizanesljivo. »Črna obleka pa bele rokavice? Ali tako dobro veste, da gre to skup?«

Presenečen nad Suzaninim roganjem je dvignil oči k njej.

»Zame to gre skup,« je kratko odgovoril.

»Kakor natakari!« se je zasmejala in pokazala na dva lakeja v kratkih hlačah s čevlji na zaponko in kajpada belimi rokavicami; stala sta na vrhu stopnišča in vodila goste v dvorano.

Senca užaljenosti je preletela obraz mladega Rusa; Suzanino roganje mu je šlo bolj do živega, kakor si je sam maral priznati.

Le zakaj je bil pripeljal to hčer povojnega bogataša, to domisljavo meščansko dekle v to malone fevdalno družbo, kjer je sleherni gost s sveto pobožnostjo pazil na staro-

davne šege in običaje dvornega obrednika?

»Izvolite iti za menoj,« je dejal mrzlo, ne da bi ji bil še enkrat ponudil roko.

Zavila sta po stopnicah. Tedaj jima je prišel naproti lakej.

»Dovolite: koga smem prijaviti?«

Jean je zavihal obklad na sukniču in pokazal tam pripeto majhno belo zvezdico.

»Ni treba prijavljati.«

Lakej se je globoko priklonil. Kakor da bi bil tod že star gost, je Jean zavil čez vestibul.

Na koncu sprejemnice je Suzana zagledala dvorano; pri vratih sta stala neka dama in gospod in sprejemala došlece.

Jean je hotel zaviti z mlado milijonarko k nekim stranskim vratom. Tedaj je pa deklica pripomnila nekam porogljivo, s podzavestno željo, da se maščuje nad njim, ker se ji je drznul ponuditi roko:

»Ahat! Vhod za služinčad! Najbrže toč nimate pristopa!«

Ustavil se je, kakor okamenel od nezasišanege napada, in nekaj trenutkov strmela v mlado milijon-

arko, kakor da bi jo bil šele zdaj prav zagledal. Nato mu je blede obraz zalila rdečica gneva.

Obrnil se je k lakeju in mu velel: »Najavite gospodično Kreugerjevo in Aleksandra Nižinskega.«

Njegov glas, rezek in trd, je odjeknil po dvorani, zopovedovalno kakor glas plemiča, ki sklicuje svoje ljudi.

Lakej je odhitel, Suzana je pa čepprav odrevenela od presenečenja morala skoraj teči za njim, da ga je dohitela pri vratih.

Domačina sta se takrat obrnila k njima.

»O, ti si, Aleksander!...«

»Vendar že, Saša! Dolgo te že ni bilo k nam!«

Jean se je spoštljivo sklonil in poljubil domačici roko, domačinu jo je pa krepko stisnil.

»Ni moja krivda, Jurij, da me ni bilo na tvojih zadnjih sprejemih; nisem bil prost.«

»Skoda!«

Po teh besedah je mladi Rus predstavil svojo spremljevalko: Gospodična Kreugerjeva... knez Jurij Borisov s kneginjo.«

Ceremonialno so se vsi priklonili in knez je pri tem vprašujoče pogledal po Suzani; očitno še nikdar ni bil slišal njenega imena.

Jean je nekaj rekel polglasno po rusko; kakor bi odrezal, sta izginili prejšnja ledenost in prisiljenost.

»Počasčenega se čutim, da ste se izvolili potruditi k nam,« je prijazno rekel knez obrnjen k Suzani. »Zelo ste nama ustregli in kneginja in jaz se vam iskreno zahvaliva, da ste se pridružili Saši.«

Pozdravili so se in priklonili, nato se je pa Suzana v nemajhni

me predolgo čakati! In nato je odhitela, poskočno in razigrano, in se je izgubila med množico.

Suzana se je nehoti zamislila. Ta vedra in vesela plavalasost jo je spominjala na Molly, hkratu ji je pa tudi razkrila kotiček zasebnega življenja njenega tovariša.

Domačnost med njima je bila videti tolikanj prisrčna in iskrena, da je Kreugerjevo hčer popolnoma zmedla.

Mlada milijonarka se je v Jeanovi družbi, sredi te množice, ki ji je bila po razkošju toli blizu, drugače pa tako daleč, mahoma začutila silno osamljeno.

Le kaj ji je moralo šiniti v glavo, da je šla s svojim šoferjem v ta kraj? Tu je bil on gospodar, ona pa ničla! Doma, v avtu in na ulici je pa Suzana gospodarila in zapovedovala...

Bilo ji je, kakor da je Jean sploh ne vidi zraven sebe, kakor bi bil pozabil, da ima paziti nanjo.

In vendar je prav ta trenutek Rus mislil nanjo. Ker se njegova spremljevalka očitno ni počutila posebno dobro v njegovi družbi, jo je mislil zaupati komu

in njegovo ime je skoraj najslavnijeje v ruski koloniji.«

Mlada milijonarka je porogljivo ošinila Jeana z očmi; ugenila je, da je užaljen.

»Srečna sem, da se general blagovoli ukvarjati z menoj.«

»Dovolite, gospodična, da vam ponudim roko. Skušal vas bom seznaniti z našo staro Rusijo preko tistih, ki so bili nekoč njeni gospodarji.«

Suzana je šla z njim, toda ves čas, ko jo je vodil s seboj in jo predstavljajal na levo in desno, seznanjajoč jo z najslavnějšími imeni nekdanjih ruskih velikašev, so iskale njene oči v valujoči množici visoko postavbo moža, ki je bilo očitno pri vseh v velikih časteh.

Ni si mogla kaj, da ne bi vprašala svojega spremljevalca:

»Dovolite, general; kaj je bil prav za prav na Ruskem Aleksander Nižinskij?«

Stari gospod je zamišljeno odkimal, kakor da ne bi maral odgovoriti na to vprašanje.

Potem je pa dejal:

»Takrat je bil še mlad... premlad, da bi mogel kaj biti.«

»Pa njegovi starši?«

»Oče mu je umrl, ko je bil še otrok. Njegova mati je živela daleč od mestnega vrvenja... po moževi smrti se ni več poročila.«

»In vendar, kakšen položaj je zavzel na družbi?«

»Nikakega! Služil je v beli armadi, čeprav je bil še mlad.«

»Že vidim, drugače vas moram vprašati: če ne bi bilo revolucije, bi Saša zavzel neko mesto na Ruskem. Kakšno bi bilo to mesto?«

»Precej ugledno, če kaj vem! Naš car je rad videl možko lepe ljudi, in mož, o katerem pravkar govoriva, je pravi vzor, kar se tega tiče.«

Odgovori starega vojaka so bili precej nedoločni. Suzana je izprevidela, da ne bo ničesar izvedela, če bo preveč silila. S slabo prikrito nevoljo je dejala:

»Da je človek lep, mu stejejo pri vas na Ruskem v posebno vrline? Aleksander Nižinskij se torej res ne more sklicevati na nič drugega kakor samo na prijeten obraz in na mišičasto telo?«

»Mislim, da je tudi to nekaj vredno...«

»Seveda: tak človek je imeniten cirkuški jahač ali pa polkovni bobnar. Jaz sem pa vendarle mislila, da je nekaj več kakor samo to.«

Nekdanji general je pogledal deklici v oči in se nasmehnil naglosti njenega odgovora.

»Kdo vam pa pravi, gospodična, da vaš tovariš ne bi bil nekaj več vreden? Ali mar mislite, da bi pri nas tako sprejemali cirkuškega jahača ali pa polkovnega bobnarja? A glejte, ravno prihaja admiral Tarasov; ali bi mu spričo njegove mladeniške čilosti prisodili že sedem križev?...«

Njen spremljevalec je tako odvrnil pogovor z Jeana in Suzana se je hočeš nočeš morala zanimati za vse mogoče stvari, ki jih ji je razkazoval in popisoval njen tovariš. Toda poslušala ga je le na pol. Neprestano so se ji vračale misli k onemu vprašanju, na katero ni mogla dobiti odgovora.

Zdajci je pa tistega, ki ji je zadajal s svojo skrivnostjo toliko preglavice, zagledala v družbi plavalasoga dekliča, tistega, ki jo je klical Lenčko.

Sedela sta v nekem kotu, po videzu sodeč, v zelo vnetem pogovoru. Deklica je kar žarela od veselja, njen tovariš ji je pa nekaj pripovedoval s čudno mehkim in ljubečim izrazom v očeh.

Suzana je začutila, kako jo je iznenada in brez pravega vzroka obšla neznana otožnost. Razen svojega očeta ni poznala človeka na širnem svetu, ki bi jo bil kdaj pogledal s tolikšno ljubečino in mehko, kakor se je pravkar sklanjal njen šofer k plavalasi Lenčki.

Ko se je dekletce poslovilo od Jeana, jo je pokazala staremu generalu.

»Kdo je vendar oni ljubki otrok z angelskim obrazom?«

»To je mala Lona Fedorovna, hči bivšega letalskega poveljnika iz Kijeve.«

»Tudi iz boljše rodbine?«

»Mislim, da! Njena mati, baronica Smolenskaja, je bila hči velikega kneza Jurija.«

Suzana je mislila, da sanja; ali ni mar slišala, da njen šofer tikal vnujkinjo ruskega kneza?

V naročju sreče

PO-FRANCOŠCINI • PRIPREDIL • L • A •

100% veselje in zadovoljstvo boste dosegli, ako kupite

pomladni plašč ali kostum

ki je v vseh ozirih na višku in poceni

pri
Drago Gorup & Co.
Ljubljana, Tyrševa cesta 14

postriženimi tako na kratko, da je bila skoraj podobna pažetu kakor pa deklici.

»O, Saša! Kako vesela sem, da te spet vidim! Ko bi vedel, koliko lepih novic ti imam povedati!«

Toliko, da mu ni skočila za vrat. Z rokama se je obesila za obklada njegovega sukniča in mu razigrano pogledala v oči.

Mladi mož je bil obstal pred otrokom. Z ljubečim nasmehom je sprejel njeno neugnanost, a hkratu je nežno odrgal njeni drobni ročici, ki sta se ga hoteli okleniti, in ju poljubil drugo za drugo. Nato je pa tiho dejal:

»Tako, Lenčka! Takoj pridem k tebi!«

Ni mogel odrgati oči od dekletca, ki se mu je vsa vesela smejala, da je kazala svoje bele zobe. Nato je rekel nekaj po rusko.

Dekletce se je iznenada zresnila in se nekam v zadregi obrnila k Suzani. Potlej je pa razposajeno pomežiknila svojemu rojaku.

»Dobro,« je samo rekla, »dobro, Aleksander Jurjevič. Torej ne pusti

drugemu. Zagledal je bil ravno nekoga resnega starejšega gospoda v črni obleki; njegove sinje oči so že od daleč izdajale dobrodušnega moža.

»Dovolite, gospodična Suzana, da vam predstavim našega generala Nikolajeva, nekdanjega poveljnika vojaškega doma carja Nikolaja II. Vesel sem in srečen, svetlost, da vas smem pozdraviti.«

»O, dobro došli, Aleksander Jurjevič! Tudi jaz sem vesel, da te vidim.«

»Ne zamerite svetlost, usluge bi vas prošil. Dovolite, tole je gospodična Kreugerjeva, novinka v naši družbi...«

Stari vojak je Suzani poljubil roko.

»Prosil bi vas, svetlost, če bi hoteli ponuditi gospodični roko in ji biti malo za kavalirja. Mnogo mi je do tega, da se bo dobro počutila in da bo ohranila kar najlepši spomin na današnji popoldan.«

»Zelo počasčenega se čutim,« je nekoliko začudeno odgovoril general.

»Jaz moram namreč preveč svigati sem in tja in pozdravljati gospoda, zato se ne upam prevzeti kavalirske službe; ne bi hotel, da bi moja spremljevalka le od dalje čutila, da ji posvečam premalo pozornosti...«

Nato je dodal nekaj po rusko.

Bilo je že četrtič v teh nekaj minutah, da se je Jean poslužil tega jezika. Suzani to ni ušlo, vendar ga ni utegnila vprašati, zakaj Jean se je bil že obrnil k njej in ji s hladno vljudnostjo dejal:

»Gospodična Suzana, njegova svetlost general Nikolajev vam je na uslugo. Brez strahu se lahko oprete na njegovo roko, zakaj general je bil med najznamenitejšimi vojščaki naše nekdanje armade,

Po praznikih

»Hvala Bogu, da milostljiva še spi. Tako vsaj ne bo vedela, kje ste prebili noč...«

»Jaz tudi ne, dobri moj Pavle!«

(Le Miroir du Monde, Pariz)

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati“ I kdor jih pokusi, trdi vsaki.

Grof Monte-Cristo

83. nadaljevanje

Koj nato se odpro vrata za polico in v drugo se prikaže grof Monte-Cristo.

»Nu, ali še zmerom ne verjamete?«

»O, moj Bog!« zamrma obupno deklica.

»Ali ste jo spoznali?«

Valentina vzdihne.

»Da! A še zmerom ne morem verjeti.«

»Torej bi rajši umrli in pustili, da tudi Maksimilijan umre?«

»Moj Bog, moj Bog!« zaječi deklica skoraj iz uma. »Ali niar ne morem priti iz te hiše in kam zbežati?«

»Verjemite mi, Valentina: roka, ki vas preganja, vas bo povsod dosegla; z zlatom bodo podkupili vaše sluge in smrt se vam bo skrivala v vseh mogočih preoblekah: v vodi, ki jo boste pili iz studenca, v sadju, ki ga boste utrgali z drevesa.«

»Ali niste mar rekli, da me je dedova previdnost za zmerom obvarovala pred strupom?«

»Da, a le pred enim samim strupom, a še tega ne sme biti preveč. A če si izberejo drug strup?«

Grof vzame kozarec in ga dvigne k ustnicam.

»Vidite, se je že zgodilo! Nič več vas ne zastrupljajo z brucinom! Če bi bili pili, Valentina, kar vam je gospa Villefortova nalila v kozarec, bi bili izgubljeni.«

»Moj Bog — zakaj me vendar preganja? Saj ji nisem nič hudega storil!«

»Bogali ste, Valentina. 200.000 frankov rente imate, in za prav toliko je njen sin na slabšem.«

»Saj moje imetje vendar ni njegovo! Dobila sem ga po dedu in babici.«

»Vem. Ravno zato, vidite, sta tudi umrli gospod in gospa Saint-Meranova, ker ste imeli po njima podedovati; zato je bil gospod Noirtier obsojen tisti mah, ko vas je postavil za svojo dedično; zato naposled morate vi umreti, da bo za vami podedoval vaš oče in za njim vaš polbrat kot edini otrok.«

»Edvard! Ubogo dete! Zaradi njega so torej vsi ti zločini?«

»Ah, vendar so se vam začele odpirati oči!«

»O, Bog, ne daj, da bi moral kdaj plačati kazen za te grehe!«

»Pravi angel ste, Valentina.«

»In ženski duh je bil zmogel spočiti takšna strašna hudodelstva! O, Bog! O, moj Bog!«

»Spomnite se gostilniške lobe v Perugiji, spomnite se moža v rjavem plašču, ki ga je vaša mačeha izpraševala o tofanski vodi. Nu, od tistih dob je že začel zoreti ta peklenški načrt v njenih možganih.«

»O, gospod,« zaječi deklica in solze se ji vlijejo iz oči, »že vidim, da sem obsojena na smrt.«

»Ne, Valentina, ne, zakaj jaz sem v duhu že vse to videl. Ne, Valentina, ne bojte se, sovražnica je premagana, ker smo jo odkrili. Živeli boste, Valentina, da boste ljubili in ljubljeni bili, živeli boste, da boste srečni in da bo z vami srečno še drugo plemenito sree. Toda če hočete živeti, Valentina, morate imeti zaupanje vame.«

»Zapovejte, gospod: kaj naj storim?«

»Použiti morate brez obotavljanja vse, kar vam bom dal.«

»O, Bog mi je pričal,« vzklíkne deklica, »da sem sama, bi rajši umrla.«

»Zaupati se ne smete nikomur, tudi svojemu očetu ne. Razumeli?«

»Oh, recite: kaj ne da moj oče ni zapleten v to strašno zaroto proti meni?«

»Ne, a vendar bi bil moral vaš oče vsaj slutiti, da ti pogosti smrtni primeri v njegovi hiši ne morejo biti naravni. Vaš oče bi bil moral paziti na vas, moral bi biti ob tej uri na mestu, ki ga zdajle jaz zavzemam. Moral bi bil ta trenutek že izliti strup iz tega kozarca in nastopiti zoper morileca. Pošast proti pošasti,« zamrma grof tiho poslednje besede, »da ga deklica ni mogla slišati.«

»Prav, gospod,« se vda Valentina, »storila bom vse, da ostanem pri življenju, zakaj dve bitji sta na svetu, ki me tako ljubita, da bi umrli, če bi mene doletela smrt: moj ded in Maksimilijan.«

»Tudi ona dva sta pod mojim varstvom.«

»Potem pa, gospod, razpolagajte z menoj!« reče svečano deklica. A takoj jo prevzame strah in s tišjim glasom zašepeta: »O, Bog, kaj se mi bo zgodilo?«

»Karkoli se vam zgodi, Valentina, naj vas ne bo strah! Če boste trpeli, če vam bo odpovedal sluh, če ne boste ničesar več videli; ne bojte se! Če se boste prebudili, ne vedoč, kje ste, ne mislite, da ste izgubljeni, in čeprav bi se zagledali v rakvi! Temveč takrat zberite svoje misli in si recite: Zdajle bdi nad menoj moj zaščitnik, moj drugi oče, ki hoče meni in Maksimilijanu samo dobro.«

»Oh, kako strašna misel!«

»Valentina, ali bi mar rajši nastopili kot tožiteljica svoje mačeha?«

»Ne, ne! Rajši stokrat umrem!«

»Ne, ne boste umrli, in naj se vam karkoli zgodi. Obljubite mi, da ne boste trepetali, temveč upali do konca!«

»Mislila bom na Maksimilijana!«

»Valentina, dovolite mi, da bom pazil na vas, kakor bi bili moja ljubljena hči; zakaj jaz edini vas lahko rešim in vas bom rešil.«

Lepo presenečenje za vsakega!

Da bi se vsem omogočil sport fotografiranja, je sklenila Kodak Company prodati preko 30.000 aparatov

Kodak Baby-Brownie

po nizki ceni

samo Din 75.-

(Dobi se pri vsakem foto-trgovcu). Format slike te lepe kamere je 4x6.5 cm, dočim kamera sama, ki je elegantna, odlične konstrukcije in preprosta pri uporabi, zajamči odlične posnetke vsem, ki uporabljajo Kodak ali Pathe filme.

Cuteč, da je prišel trenutek, ko mora zbrati ves svoj pogum, se Valentina vzpne, sklene roke in prične moliti, ne zavedajoč se, da njenih belih ramen ne zakriva druga tenčica kakor samo njeni dolgi mehki lasje.

Grof položi nežno svojo roko deklici na ramo in ji potegne odejo do vratu. Nato ji reče z očetovskim smehljajem:

»Hčerka moja, verujte v mojo naklonjenost, kakor verujete v božjo dobroto in Maksimilijanovo ljubezen!«

Valentina upre vanj svoj pogled, poln hvaležnosti.

Din 1000.- plačam

ako vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd.

Blagovolite nemudoma poslati Vaše tako uspešno mazilo proti kurjim ocesom. Naš stari sosed si je odpravil 10 zastarelih. — Z odličnim spoštovanjem Šolske sestre, Gospodijska šola, Mladika, Ptuj.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10.- (predplačilo). Na povzetje Din 18.-, dva Din 28.-, tri Din 38.-.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Tedaj vzame grof iz telovniškega žepa ono malo smaragdno pušico, odpre zlati pokrov in spusti Valentina v dlan majhno kroglico, komaj tolikšno ko grah. Valentina jo dne v usta in jo pogoltne.

»In zdaj do svidenja, ljubo dete,« reče grof. »Poskusil bom nekoliko zaspati, zakaj zdaj vam ne grozi več nikaka nevarnost.«

»Pojdite!« odgovori Valentina. »Naj se mi pripeli karkoli, obljubi vam da ne bom imela.«

Monte-Cristo dolgo ni mogel odtrgati oči od deklice. Premagana po uspalu je Valentina kaj hitro zaspala.

Tedaj vzame grof kozarec, ga izlije do četrtine v kamin, da bi mislili, da je ostanek Valentina popila, in ga položi nazaj na nočno omarico; potlej se vrne k skrivnim vratom, še poslednjič pogleda Valentino, spečo mirno in deviško kakor angel pred obličjem Gospodovim, in neslišno izgine.

V

Valentina

Nočna svetiljka je še zmerom brlela na kaminu in prasketaje požirala poslednje ostanke olja; tožirna luč je oblivala z medlim svitom bele zavese in odejo. Cesni ropot je utihnil; vse okoli je vladala strahotna tišina.

Takrat se odpro vrata v Edvardovo sobo in v zrealu nasproti vratom se prikaže ženska glava: gospa Villefortova je prišla, da vidi, kakšen je bil uspeh njene pijače.

Na pragu se je ustavila; potem je šla počasi k nočni omarici in pogledala, ali je še kaj v kozarcu.

Kakor vemo, je bil kozarec skoraj prazen.

Gospa Villefortova ga vzame in izlije ostanek v pepel, nato ga pa skrbno izplakne, obrise z lastnim robcem in postavi nazaj na nočno omarico.

Če bi bil takrat kdo v sobi, bi bil videl, kako se je gospa Villefortova ogibala pogleda na Valen-

tino; zastrupljavalko je bilo strah svojega dela.

Po dolgem obotavljanju se je pa vendar toliko osrčila, da je razmeknila posteljno zaveso in se sklonila nad deklico.

Deklica ni več dihala, njene bele ustnice so se umirile in koža na obrazu je postala motna kakor iz voska.

Gospa Villefortova je nekaj časa gledala s čudno srepimi očmi ta okameneli obraz. Potlej je pa hlastno odgrnila odejo in položila roko deklici na sree. Zgrozila se je: začutila je samo mrz in ne-gibnost. Dekličina roka je mrtvo visela čez posteljo.

Za gospo Villefortovo ni bilo več dvoma: strašno dejanje, poslednje, ki ga je imela izpolniti, je bilo končano. Zastrupljavalka ni imela več opravka v tej sobi; počasi, ne da bi bila mogla odtrgati oči od svoje žrtve, se je spet odstranila, tako tiho kakor bi se bala celo glasov svojih stopinj na preprogi.

Takrat je nočna luč še bolj zaprasketala; še poslednjič se je vzpel plamen in ugasnil; soba je objela črna tema.

V tej neznosni nočni tišini se je prebudila stenska ura in bila pol štirih. Vsa znojna od groze in neznanega strahu se je gospa Villefortova opotekla k vratom in bolj padla kakor stopila v svojo sobo.

Velikonočna kuhinja

Velikonočni kruh

V skledi pogrejemo 65 dek fine pšenične moke.

V lončku pristavimo z mlačnim mlekom 5 dek suhega in svežega kvasa, dodamo 2 zvrhani žlici sladkorja v prahu in prav malo moke.

Štiri rumenjake, 2 celi jajci in ščepec soli spenimo v mleku, potem pa vmešamo to med pogreto moko. Šele na to pridenemo vzhajano kvas in vmesimo ne premehko testo. H koncu vnetemo v testo še 20 dek zmehčanega (ne stopljenega) sirovega masla, 3 in pol deke tenko in na dolgo zrezanega citronata, 7 dek rozin, malo cimeta in muškata in na drobno sesekljane olupke polovice limone. Pridenemo lahko tudi še dve šilei ruma.

Dobro zmeseno testo pokrijemo s prtičem in počakamo, da naraste za celo prvotno višino.

Vzhajano testo položimo na pomokano desko, ga zrežemo na enako velike kose in zobljukujemo iz vsakega kosa majhne kolače.

Vse te kolače položimo v primernih razdaljah na pomokano pločevinasto pekačo in jih pustimo še enkrat, a zelo počasi vzhajati. Priporočljivo je, da pripravimo testo že dopoldne in pečemo v lažke šele proti večeru, ker morajo dobro in počasi vzhajati.

Preden porinemo pekačo z velikonočnimi kruhki v zmerno vročo pečnico, pomazemo kruhke z rumenjacom in potresemo z olupljenimi in drobno sesekljanimi mandlji.

Velikonočna pomarančna torta

S 14 dekami sladkorja v kockah obdrgnemo dve sveži pomaranči (lupino seveda), nato pa sladkor stolčemo. S tem sladkorjem spenimo 5 rumenjakov in eno celo jajce. Potlej vmešamo 14 dek olup-

ljenih in fino nastrganih mandljev in 3 in pol deke zemljevitih drobtinic, h koncu pa narahlo še trd sneg iz 5 beljakov.

To mešanico denemo v dobro omasleno, na duu s papirjem obloženo pločevinasto pekačo za torte. Torto pečemo počasi v ne prevroči pečnici.

Kadar se torta ohladi, jo povežemo na pladenj, odstranimo papir in jo počez prerežemo na tri plošče z ostrim nožem, ki smo ga prej pomočili v krop in s eunjo posušili.

Vse tri plošče namažemo na vrhnji strani s takole kremo:

Za kavno žličko moke spenimo z nekoliko žlicami mleka, potem pa vmešamo drugega za drugim 4 rumenjake, sladkor s pomarančnim okusom in prilijemo še sok 3 pomaranč. Zmes spenimo do trdega nad ogujem, potem pa namažemo s to kremo vrhnje strani tortnih plošč, ki jih položimo drugo vrh druge.

Velikonočni limonov narastek

21 dek sladkorja spenimo z 10 rumenjaki, pridenemo sok in nastrane olupke ene cele limone in vmešamo še 1 veliko žlico moke. Med dobro spenjene rumenjake rahlo vmešamo sneg iz 10 beljakov, nato pa vlijemo zmes v prsteno pekačo in pečemo narastek počasi v zmerno vroči pečnici.

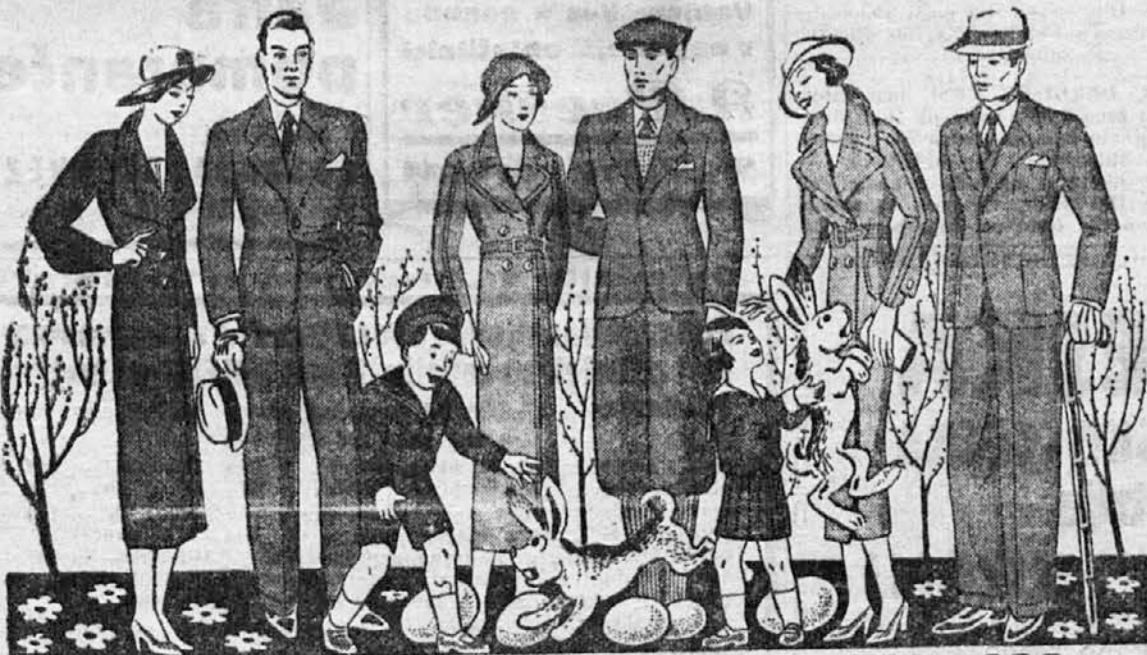
Velikonočni limonovi krapki

14 dek sirovega masla spenimo s 7 dekami sladkorja in pridenemo sok in nastrane olupke ene cele limone, h koncu pa še 14 dek fine pšenične moke. Testo dobro pregnetemo in ga zvaljamo za nožev hrbet debelo.

Iz tega testa z likom izrežemo krapke in jih pečemo v pečnici, dokler lepo ne zarumene.

Po dva in dva krapka polagamo drugega vrh drugega, vmes pa namažemo marelično ali malinovo mežo.

Za Veliko noč

390.- 490.- 90.- 170.- 390.- 110.- 290.- 290.-

Priroda se obnavlja — obnovite se tudi Vi!

TIVAR OBLEKE

Beograd

kakor sem ga jaz videl

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vsakdo si pomaga, kakor ve in zna, vsakdo živi kakor more.

Kadar leže mirak na ceste in ulice, zagore luči v lokalih in hišah. Če se takrat peljete z vlakom v Zemun na Savi, vidite v valovih na tisoče odsevov teh luči. Novi zemunski most je posebno bajno razsvetljen: njegove luči se odbijajo v vodi, da bi človek mislil, da gleda prizor iz tisoč in ene noči.

Kini na Terazijah z razkošno razsvetljenimi vhodi in svetlobno reklamno proslavljajo Marlene Dietrich, Brigitte Hornoy, Harryja Piela itd., iz manjših lokalov pa slišite cigansko godbo in otožne pesmi spevačice. In v teh majhnih lokalih, skromnih in nekaznih, se zbira večji del domnebnega in tujega občinstva.

Danes je najbolj v modi gostilna pri »Novi skupštini« s svojo zvezdo Pavlo Behmenko. Tam je zmerom vse polno. Angleže boste srečali, Nemce iz rajha, Sibirjance, Hrvate in Slovence. Kade vam in pijó in se odpočivajo od težavnega dnevnega dela. Tu ni več govora o kupčijah. Tu vladajo samo pesem in smeh in temperament Pavle Behmenke. Sicer je pevka že nekoliko v letih in obilnega stasa, a to ji ne jemlje dobre volje. Svoj posel dobro razume, časih zna biti tudi malo spolzka, a tega ji tu nihče ne zameri. Posebno priljubljena je pri starejših gospodih; s svojo frivolnostjo, pesmijo in mimiko jih zna imenitno zabavati.

Zravena mene je sedelo več starejših Banatcanov. Precej so pili in dobre volje so bili. Malo zaradi vina, malo pa najbrže tudi, ker so napravili dobre kupčije. Behmenka je pela, stari rutinirani cigan jun je pa sviral na uho. Padali so stolaki, točilo se je vino, stari cigan je pa neutrudljivo in na zapoved sviral zna uho.

Se dolgo so pili, peli, svirali in plešali. Se potem ko sem se odpravil na vlak.

Brze je počasi in skoraj nezaznavno zdrsnil do Zemuna, nato pa vse hitreje in hitreje čez sremske ravnice.

Razmišljal sem o vsem mogočem, o ljudeh in življenju v prestolnici in o veliki razliki med Ljubljano in Beogradom.

Beograd je v marsičem balkansko mesto, a še mnogo bolj je — Amerika. Viator

Diake, cenjene dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvirajo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venerac eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih diak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venerac eliksir, ne bo Vam žal.

Dobi se ali po pošti pošlje:

1 steklenica za Din 10'—

(predplačilo), na povzetje 18'—,

dve Din 28'—, tri Din 38'—

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII

Jauševa 27 (prej Kamniška 10a)

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1'— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 1'50. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znakah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znakah.

ŽENSKO KOLO, dobro ohranjeno kupino. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Žensko kolo«.

NEPOTREBNIH DLACIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Erbol-praška. — To sredstvo takoj odstrani dlacice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15'— — — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

DOPISOVATI ŽELIM z značajnim gospodom srednjih let. Obrtniki inajo prednost. Dopise prošim na upravo »Družinskega tednika« pod »Obrtnike«.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zagotovljena. 1 garntura z navodilom stane Din 30'—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din v znakah.

Za Veliko noč

čevlje Bata

45.-

Vel. 9-11½

59.-

Vel. 9-11½

79.-

59.-

99.-

79.-

99.-

Bata

PRVOVRSTNI PREMOK poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom Vrhuc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.

OTROSKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograjce, trikotke itd. solidno izdelano in poceni pri S. Rebolj & drug, Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vr-

ne se jim tesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30'—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40'—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici **A. Presker** Sv. Petra cesta 14

Jaffa pomaranče v zalogi pri **GOSPODARSKI ZVEZI V LJUBLJANI**

Oglašajte v »Družinskem tedniku«!

Ponovno Vas vlijudno opozarjamo na naš novootvorenjeni oddelek za cenejše **TIVAR OBLEKE** v Ljubljani

PRESEERNOVA ULICA 54 (nasproti glavne pošte) z vhom skozi vežo na dvorišče.

Moške obleke iz dobrega blaga (stofa) . . .	Din 190'—, 210'—, 290'—
otroške obleke iz dobrega blaga (stofa) . . .	Din 45'—, 60'—, 70'—
moške hlače pumparce, zelo dobro blago . . .	Din 70'—, 90'—, 110'—
damski plašči, dobro blago, lep kraj od . . .	Din 170'— naprej
moški Hubertusi, garantirano nepremočljivi . . .	Din 290'— in 320'—
ženski Hubertusi, garantirano nepremočljivi . . .	Din 260'— in 320'—
otročki Hubertusi, garantirano nepremočljivi . . .	Din 160'—.

Naši Hubertus plašči so edini, ki so izdelani po jugosl. patentu Štev. 7644/31 iz impregniranega hubertus-sukna in so vsled tega garantirano nepremočljivi. Za vsak komad zahtevajte pismeno jamstvo v naših prodajalnah.

TIVAR OBLEKE

JUGOČESKA JUGOSLOVENSKO-ČESKA tekstilna industrija

KRANJ

IZDELUJE: barvano in tiskano blago iz bombaža in umetne svile.

Zahtevajte samo izdelke te tovarne!